

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A^o. 1861.

Vrijdag 18 Januarij.

N°. 3.

PRIJS per JAAR voor Samarang. . . f 12.—

" " " buiten Samarang. . . " 14.—

Na TWEE ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten October 1860, no. 79, is de 2de luitenant S. D. Kramers van het 3de regiment infanterie, in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost Indië, met bepaling dat hij daarbij zal rangschikken onmiddellijk onder den 2den luitenant W. F. H. Voogt, van gemeld leger.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Magtiging, Verleend:

Tot de uitreiking aan den op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse P. J. van Thienen, van eene acte van toelating tot het uitoefenen van de genees- en heelkundige practijk te Batavia.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den predikant bij de protestantsche gemeente te Amboina, P. P. W. Briët, en aan den controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de assistent-residentie Benkoelen, H. J. Kempees.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de op zijn verzoek eervol ontslagen kerk op het residentiekantoor te Serang (Bantam) F. van der Burgh.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de op zijn verzoek eervol ontslagen eerste klerk op het kantoor van den assistent-resident van Grisse, J. A. de Graaff.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen eerste substituit bij de politie te Samarang, J. F. Couvé.

Eervol, uit de betrekking van ontvanger van het regt van successie onder vreemde Oosterlingen en van de successie en overgangsregten te Samarang, R. Keijzer.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de schout te Padang, J. J. Becker.

Benoeemd:

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaja mr. J. Z. Tadmé.

Tot kommissie belast met de administratie van 's lands kas, teyens vendumeester te Buitenzorg, de eerste kommissie bij de algemeene rekenkamer C. M. de Rochemont.

Tot ontvanger van het regt van successie onder vreemde Oosterlingen en van de successie en overgangsregten te Samarang, W. J. Brower, assistent-resident voor de comptabiliteit aldaar.

Bij de Directie der Burgerlijke Openbare Werken.

Tot tweeden kommissie, de derde kommissie A. N. Dinger.

Tot derden kommissie, de eerste klerk W. A. O. Stern.

Tot schout te Padang, de cipier bij de gevangenis aldaar L. A. van Praag.

Bij de Sub-Commissie van Ondersaats te Pattie, voor de zaken te Japara.

Ontslagen:

Eervol, nithoofde van vertrek, als lid J. A. B. Heijnneman, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

Benoeemd:

Tot lid, Th. F. Boerlage, controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultuurs.

SCHUTTERIJEN, enz.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de eerste luitenant kommandant van het detachement pradjoeits te Madioen, Radhen Pandji Noto Prawiro.

Eervol, de tweede luitenant kommandant van het detachement pradjoeits te Malang (residentie Passeroean), Radhen Pandji Gondo Koesomo.

Benoeemd:

Tot leden van de krijgsgaden der schutterijen, voor het jaar 1861, te Batavia,

de kapitein F. G. van Bloemen Waanders,

de eerste luitenant D. Jannette Wale,

de tweede luitenant J. P. van Hemert,

de opper-wachtmeester A. J. Elliot,

de sergeant J. B. M. Boshouwer,

de korporaal F. C. A. Jeekel, en

de schutter mr. G. J. B. Hennij.

te Samarang,

de kapitein C. S. van Heekeren,

de eerste luitenant mr. J. J. Schneither, de tweede luitenant C. L. Dankmeijer, de sergeant-majoor F. G. J. Geib, de sergeant D. H. W. Schiff, de korporaal J. F. Agerbeek, en de schutter F. Nagel.

te Soerabaja,

de kapitein mr. J. A. Kooiman, de eerste luitenant J. H. M. Ohl, de tweede luitenant C. A. T. Loh, de sergeant-majoor C. H. B. van Teutemen, de sergeant H. J. E. Everard, de korporaal mr. U. J. Huber Noodt, en de schutter mr. E. R. H. de Kuyper.

te Passeroean,

de kapitein C. H. van der Eb, de eerste luitenant-adjudant T. W. Andela, de tweede luitenant G. H. Arendsen Hein, de sergeant-majoor J. H. Stecher, de sergeant H. Hooper, de korporaal D. D. Simons, en de schutter T. Rademaker.

te Soerakarta,

de tweede luitenant C. H. Reijgers, de sergeant-majoor J. F. Pasche, de sergeant W. Veldman, de korporaal J. F. Helwich, en de schutter H. K. H. Wilkens.

te Djokjokarta,

de eerste luitenant E. A. Hennige, de tweede luitenant A. W. A. Zeijdel, de adjudant-onderofficier titulair C. Speck, de sergeant C. J. B. Smith, de korporaal K. H. Driessen, en de schutter W. F. J. L. van Stenuis.

Tot leden van de raden van administratie der schutterijen, te Batavia, de ridmeester W. W. van Berckel Bik en de kapitein J. van Lennep.

te Samarang,

de kapiteins G. L. Dorrepaal en F. A. Pringiers.

te Soerabaja,

de kapiteins B. van Eck en T. C. Willemsz.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der genie en saappeurs J. P. Ermeling.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onderintendant der eerste klasse van de militaire administratie J. G. Bennink.

Ontslagen:

Eervol, als adjudant bij het 9de bataillon infanterie, de eerste luitenant J. J. W. E. Verstege.

Geplaatst:

Bij het 8ste bataillon infanterie (Ngawie), de majoor J. H. T. von Stietz, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Benoeemd:

Tot adjudant bij het 9de bataillon infanterie, de eerste luitenant V. L. Reuter, van het corps.

Tot chef van den staf in de Westafdeeling van Borneo, de kapitein van het garnizoen bataillon aldaar P. J. M. Westerbaen Schmidt; met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd a la suite.

Bij de Militaire Geneeskundige Dienst.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Mangkalis (Siak), de officier van gezondheid der derde klasse J. J. Granpré Moliers, thans bij het garnizoen te Samarang.

Geplaatst:

Bij het garnizoen te Samarang, de officier van gezondheid der derde klasse J. F. H. Hartsteen, thans ter beschikking te Batavia.

Bij het bureau van den chef over de geneeskundige dienst, de officier van gezondheid der tweede klasse J. J. W. E. van Riemsdijk, laatstelijk ter beschikking te Batavia en sedert tijdelijk belast met de waarneming van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Bandjermasin.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Bandjermasin, de officier van gezondheid der tweede klasse P. S. A. van Dura, thans ter beschikking te Batavia.

een geheel andere kerel geworden zijn." En nu het oogenblik daar was dat zijn vriend, na een afwezigheid van ruim twintig jaar, terugkeerde, kon ik duidelijk aan oom bespeuren, dat hij vergelijkingen maakte en berekende hoeveel rijker en bijgevolg hoeveel gelukkiger de oosterling zou zijn dan hij. „Zeker zal hij rijk zijn en paarden gaan houden," zeide hij tegen tante, „en een huis in de stad en een buitenplaats koopen. Je zult eens zien welk een pracht en een staatsie. Jongens Trui! als ik bedenken, dat ik er over gedacht heb om hem te vergezellen! Het stond maar zus of zoo of het was gebeurd. Je had er echter geen zin in, en je vader, die ons bij zich wilde houden, mogt er niet van hooren. Het is toch jammer." Tante was niet ongeneigd eenigzins in dit leedwezen te deelen. Vroeger had zij zich altijd min of meer boos gemaakt, als oom zoo hoog opgaaf van den voorspoed van Frits de Gunst. „Het is waar," zeide zij dan, „hij wordt schatrijk, maar hij moet er ook voor in de Oost wonen." De voorstelling nu, die tante zich van „de Oost" vormde, deed haar altijd met zekere huivering aan dat verre gewest denken. In haar verbeelding was „de Oost" een land, waar de temperatuur gelijk stond met die van een bakkersoven, en waar, op een enkelen Europeaan na, niets anders woonden dan negers, slangen en apen. Ook had zij vernomen dat men er geen andere dienstboden vond dan zwarte meiden met bloote voeten. Nu er echter sprake was van terug komen om het geld, dat in het

Goedgekeurd:

Dat door den Chef over de geneeskundige dienst

Is Geplaatst:

Bij het groot militair-hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der derde klasse J. E. Stark, onlangs uit Nederland aangekomen.

MARINE-DEPARTEMENT.

Benoeemd:

Tot directeur der fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja, de op zijn verzoek eervol uit Z. M. zeedienst ontslagen luitenant ter zee der eerste klasse P. van Bleiswijk Bis, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Tot luitenant ter zee der eerste klasse bij het Indische sedentaire zeewezen en equipagemeester bij het marine-établissement te Soerabaja, de op zijn verzoek, eervol uit Z. M. zeedienst ontslagen luitenant ter zee der eerste klasse W. O. A. van Bennekom, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Tot dokmeester bij het marine-établissement te Soerabaja, de onderconstructeur dokmeester bij die instelling C. Tinneveld, onder toekenning van den titulair rang van ingenieur der tweede klasse voor het vak van scheepsbouw in Nederlandsch Indië.

BEKENDMAKINGEN.

Voor de Politie. De Assistent-Resident voor de Politie te Samarang, brengt bij deze aan wien zulks mogt aangaan, in herinnering het bepaalde bij Artt. 11 en 12 van de voorwaarden voor de pacht van den verkoop van Arak, Rhum en Tjoe in het klein op Java en Madura (Staatsblad 1849, No. 52), luidende als volgt:

Art. 11. Alle Arak, Rhum of Tjoe in mindere hoeveelheden dan van eenen halven legger of 194 kannen, welke niet van den pachter der Residentie zal zijn ingekocht en voorts alle Arak, Rhum of Tjoe, welke zonder het vereischte bewijs van genoemden pachter, zal worden vervoerd, zal bij aanhaling worden verbeurd verklaard, en den bezitter of vervoerder, daarenboven worden opgelegd eene boete, gelijkstaande met de waarde van de aangehaalde Arak, Rhum of Tjoe, mits in geen geval minder zijnde, dan vijftig gulden, en wanneer de vervoer uit eene Stokerij heeft plaats gehad, dan vijf honderd gulden.

Art. 12. Bij het voorgaande Artikel is alleen bedoeld Rhum op Java vervaardigd, daaronder begrepen de Arak, welke met bijvoeging van Anijszaad of eenige andere substantie, tot zoogenaamde Likeur is bereid; onder deze pacht is echter ook begrepen alle andere Rhum, hetzij West-Indische, hetzij Europeesche; zullende deze laatste soorten, buiten toestemming van den Pachter, door Kooplieden, Winkeliers, of bij openbare veiling, bij geene mindere kavelingen mogen worden verkocht, dan van twee dozijn flesschen; — het is ook aan niemand veroorloofd, om vreemde Likeur, van welke soort of benaming ook, buiten toestemming van den Pachter, hetzij bij openbare veiling, hetzij in Winkels of Toko's, of hoedanig en door wien ook te verkoopen, voor minder dan f 1.— de flesch, van een halve kan of daaromtrent, alles onder verbeurde der boete bepaald bij Art. 2 (welke bedraagt de som van niet minder dan f 100.— en niet boven de f 1000.— ter beoordeeling des Regters).

SAMARANG, De Assistent Resident voornoemd, 10 Januarij 1861. (54) F. A. LOUDON.

(Voor het Land.) Debiteuren aan het Vendu-Departement te Samarang over de maand September jl. worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun Debet vóór of uiterlijk op Ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, De Super-Intendent, den 8sten Jan. 1861. (55) W. J. BROUWER.

heete land onder de zwarten was gewonnen, lui en lekker te verteren onder de blanken, en zooveel meiden te houden als men maar wilde — nu sloot tante het eene oog voor de oostersche onaangenaamheden, welke haar altijd tegen de borst hadden gestuit, en staarde met het andere naar den rijkdom van Frits de Gunst.

„Ik vind het toch aardig van hem dat hij ons huis uitkipt om te komen logeren," zeide tante, „het geeft mij wel veel moeite en drukte, maar dat heb ik wel voor hem over."

„Wat een wonder!" riep oom uit, „er is niemand dan wij, broeders of zusters heeft hij niet, en ik uitgezonderd, zullen zijn vrienden hem wel vergeten hebben."

„Komt hij reeds morgen, oom?"

„Nog heden. Gisteren zond de kargadoor mij de tijding dat het schip aan den Helder was binnengeloopen. En dadelijk liep ik naar den telegraaf om hem te melden dat hij zich niet te Amsterdam moest ophouden; maar terstond naar Arnhem komen. Ik wacht hem met den laatsten trein."

Na het eten gingen oom en ik, terwijl tante nog veel te bestieren had om tot ontvangst harer gasten gereed te zijn, naar de sociëteit, waar hij de toegezegde fijne flesch liet komen, en met mij een dominoetje maakte. Eensklaps ontwaarde hij onder de binnentredenden een lang heer met grijze snorren, die een gepensionneerd officier bleek te zijn, en behalve die snorren uit zijn solda-

Mengelwerk en Bijdragen.

EEN GELUKSKIND.

(Vervolg van No. 2.)

Noch de eene noch de andere drijfveer had Frans de Gunst, naar de Oost doen reizen. In het bezit van een voldoende kapitaal om er handel mede te kunnen drijven, van een gunstigen aanleg, een gelukkig karakter en vele talenten, was hij bijna zeker van een onbezorgd leven. Het was hem niet genoeg. Hij wilde rijk worden, lachte oom uit, die bij zijn vertrek bezig was met de voorbereidselen voor zijn huwelijk, en zeide tot hem bij den afscheidsgroet: „Nu, Bruintje! over een jaar of wat, wanneer ik als een millionaire terugkeer, spreken wij elkander nader. Het zal u nog wel berouwen, dat gij niet mede zijt gegaan."

Frits had met deze voorspelling niet geheel en al ongelijk. Wel is waar duurde het langer dan „een jaar of wat" alvorens hij weerom kwam, maar uit zijn brieven bleek duidelijk dat hij meer en meer het doel van zijn verlangen, millionaire te worden, naderde. Dikwijls heb ik oom hooren zeggen: „ik had ook maar naar de Oost moeten gaan, neefje! even als Frits de Gunst; dan zou ik

Voor de Policie. De ondergeteekende Assistent Resident voor de Policie te Samarang, acht het noodig, belanghebbenden bij deze te herinneren, om ten spoedigste aan den Wijkmeester in wiens ressort zij woonachtig zijn, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, opgave te doen van het getal Paarden, dat zij van voornemen zijn, gedurende dit loopende jaar aan te houden, zullende op de zoodanigen, welke nalatig mogten zijn gebleven, de verlangde opgave te bewerkstelligen, zonder aanzien van persoon, worden toegepast, de bij de wet op het verzwijgen van Paarden vastgestelde boete, gelijkstaande aan het bedrag der belasting.

SAMARANG, De Assistent Resident voornoemd,
18 Januarij 1861. (69) F. A. LOUDON.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 21sten Januarij, voor het Woonhuis van J. B. Weghake.
Op DINGSDAG den 22sten Januarij, voor het Vendu-lokaal van Thooft & Co.
Op WOENSDAG den 23sten Januarij, op het Plein nabij de 2de Gouvernements brug alhier, van diverse Houtwerken.
Op DONDERDAG den 24sten Januarij, voor het Vendu-lokaal van Pringiers & Co.

Advertentiën.

Op Maandag den 21e Januarij 1861,

zullen de ondergeteekenden
VENDUTIE HOUDEN,
ten huize van den WelEdelen Heer

WEGHAKE,

op het Zeestrand, van ZEd. zeer netten en goed onderhouden **INBOEDEL**, bestaande uit:

 Wagens, Paarden, een zeer goed gedresseerd

RIJPAARD.

 Eene welluidende **PIANINO**, uit de zoo gunstig bekende Fabriek van *Pleyel* te *Parijs*, eene prachtige **PIANO** en **HARMONIUM**, verder:

 Tafels, Kasten, Spiegels, Banken, Stoelen, Schilderijen en wat verder tot een' goeden Inboedel behoort.

NB. Nog zal verkocht worden:
Eene extra goede en van prachtige Inrigting voorziene

Naai-Machine.

(70)

SOESMAN & CO.

Toko.Vendutie

op Dingsdag 22 Januarij, van:

Diverse Lijnwaden, Provisiën en bijgebragte Goederen, waarvan later een gedetailleerd berigt.
(32) THOOFT & Co.

OP DE TOKO-VENDUTIE

van Dingsdag 22 Januarij e. k.,
zullen de ondergeteekenden verkoopen
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

AR No. 1/30 30 Balen à 250 stuks Jute Zakken.

WB min of meer beschadigd door zeewater en gelost uit het Ned. Schip *Sophia Koningin der Nederlanden*, Kapt. L. KLEIN.

(71)

THOOFT & CO.

Op onze Vendutie

van Dingsdag 22 dezer,

ZULLEN WIJ NOG VERKOOPEN:

Een kist **MELODIUMS** en **DRAAL-ORGELS**,

pas aangevoerd (72) THOOFT & Co.

ten-loopbaan, een zekere ruwheid van spreken had overgehouden. Men zal reeds opgemerkt hebben dat oom dezelfde eigenschap bezat.

„Zeg eens, majoor,” riep oom. „Ik krijg van avond een oude kennis van je over.”

„Wie... Frits de Gunst?”

„Ja.”

„Ik wist dat hij in aantogt was. Hij heeft een snelle reis gemaakt. Het zal me benieuwen, Bruinje, hoe hij er uitziet.”

„Wat ouder denk ik, en door de zon verbrand.”

„En wat dikker.”

„Dat denk ik niet. Zijn gezondheid is niet van de beste; ten minste hij klaagde er over in zijn laatste brieven. Het is voornamelijk daarom dat hij terugkomt.”

„Zoo gaat het altijd in de Oost. Men mag al blijde zijn als men er niet krepert. ... Komt die zwarte meid ook mee?”

Met de uitdrukking „die zwarte meid” werd, zoo als ik later ontdekte, de echtgenoot van Frits de Gunst aangeduid.

„Waarachtig,” antwoordde oom, „denk je dan dat hij die maar zoo achter kon laten?”

„Hij moet er een mooie pruim geld mee getrouwd hebben.”

„Dat geloof ik! Ik verzeker je dat hij elk jaar voor schatten koffij aan de Maatschappij levert, en alles komt

Hout-Vendutie.

Op Woensdag den 23e. Januarij 1861,
ZULLEN

SOESMAN & CO.,

voor rekening der Heeren

B. KOPERSMIT & CO.,

tegen 2 pCt. Vendu-Salaris verkoopen:

500 Djattie Houten Balken,

van alle dimensien, zoomede eene partij Chinesche Dood-kist-planken, enz., enz., ter bezigtiging liggende op de gewone Stapelplaats. (73)

NB. Deze Vendutie zal een aanvang nemen precies te 9 ure.

VENDUTIE

op DONDERDAG den 24sten dezer,
in het Vendu-Lokaal van (74)

Pringiers & Co.,

van diverse Koopmanschappen en andere goederen.

Op de Vendutie van den 24sten dezer,
zullen alsnog worden verkocht:

120 Picols goede Koffij.

(75)

PRINGIERS & Co.

VENDUTIE

WEGENS VERTREK

op den 25sten dezer,

ten huize van den HoogEdel Gestrengen Heer

A. F. D. PLANCKEN,

Luitenant Kolonel der Oost-Indische Kavallerie

(76)

te Salatiga.

Groote

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag 28 Januarij,

zullen de ondergeteekende Vendutie houden,
van eene groote partij

BALKEN, RIBBEN, DOLKEN, KROM-HOUTEN EN DOOD-KIST-PLANKEN,

alles liggende op de gewone Stapelplaats en aldaar voor een ieder te bezigtigen.

(77)

THOOFT & Co.

Op de Toko-Vendutie

van Dingsdag den 29sten Januarij 1861, zullen
de ondergeteekenden verkoopen:

Circa 100 pikols **KOFFIJ,**

„ 300 „ **SUIKER,**

diverse Provisiën, Dranken en wat verder zal te voorschijn gebragt worden.

[78]

SOESMAN & Co.

Op de Toko-Vendutie

van Dingsdag den 29sten Januarij 1861,

zullen de ondergeteekenden alsnog verkoopen:

Circa 25 Ossen, Stieren, goed

melkgevende Koeijen met Kalveren.

(79)

SOESMAN & CO.

van zijn eigen plantaadjes; en die plantaadjes behoorden aan zijn vrouws vader.”

„Je moet maar naar de Oost gaan,” zeide de majoor. „Ik heb altijd wel gedacht, dat die de Gunst zijn slag zou slaan. 't Was een fidele vent. Hoe is hij aan die meid gekomen?”

„Haar vader, wou er graag af, en zij was dol op den jongen. Hij wist dat de oude heer er warm in zat, en ging er op af. ...”

„Of hij gelijk had” riep de majoor uit de volheid zijns harten.

„Is zij geen buitenbeentje, mijnheer de Bruin?” vroeg dokter Baars, die eenigen tijd naar het gesprek geluisterd had, dat niet binnensmonds werd gevoerd.

„Wel wis en drie,” viel de majoor in, „maar wat raakt dat? Haar oude had er nog twee zoo; maar geen enkel wettig kind, en liet de zwartjes erven. Anders zou de Gunst het ook niet gedaan hebben.”

„Waarachtig niet,” zeide oom.

„Dat laat zich verstaan,” betuigde de dokter.

„Ik wist dat mevrouw de Gunst een donkerder geaatskleur bezat dan onze noordelijke schoonen; evenwel was het voor het eerst dat ik haar den weinig eerbiedigen titel van „zwarte meid” hoorde geven. Ook was de bijzonderheid, die met het platte woord „buitenbeentje” aangeduid werd, mij onbekend. Het verdere gesprek tusschen oom, den majoor en den dokter gaf mij daarom

WEGENS VERTREK

ZAL OP

Woensdag den 30sten Januarij 1861,

de ondergeteekende Vendutie houden,

ten Huize van den WelEd. Heer

H. SALOMONSON,

op Pontjol,

van ZEd.'s goed geconserveerden Inboedel,

BESTAANDE UIT:

Eng. Hang- en Tafellampen, groote Spiegels en Schilderijen, Europeesche Hang- en Kleederkasten, Tafels, Stoelen, Ledikanten enz., Cristal-, Glas-, Porceleinen Aardewerk, Europeesche en Bataviasche Meubels, twee Mahoniehouten Etageres met eene groote Collectie extra mooie Voorwerpen; voorts nog:

Een zoo goed als nieuwe Europ. Mylord.
Een Idem Idem Koets.
Twee span goed gedresseerde hardlopende Overwalsche Wagenspaarden.

Eene partij zingende Saksische Canarievogels in prachtige Kooijen.

Keuken-, Stal- en Tuingereedschappen en al wat verder tot een' compleeten Inboedel behoort.
(80) A. MEIJER.

Op Zaterdag den 2den Febr. 1861,

zullen voor het Pandjeshuis te KENDAL
publiek worden verkocht:

De onafgeloste Pandjesgoederen van de Afdeling Kendal en *Kaliewoengoe* over het tweede halfjaar 1859. ()

Op de bovenstaande **VENDUTIE**

zullen alsmede worden verkocht:

70 stuks afgekeurde Balken

van het Gouvernement, zoomede voor afbraak, de vroegere Bijgebouwen van de Kontroleurs Woning aldaar.

[81]

De Super-Intendent,

W. J. BROUWER.

BERIGT.

Voor Heeren Suikerfabriekanten te Japara en Pattie.

Let Wel!

Op Maandag den 4den Febr. 1861,

zullen de ondergeteekenden
te **WELAGAN**, district **JAPARA**,

voor rekening der Heeren

B. KOPERSMIT & CO.,

VERKOOPEN:

1000 DJATTIE-HOUTEN BALKEN,

eene partij Kromhout, Chinesche Doodkist-planken, enz. enz., zijnde de Stapelplaats aan de rivier bij den Chineschen Kamp te *Welagan*.

Met Commissiën belasten zich

[81]

SOESMAN & CO.

NOG STEEDS VOORHANDEN:

Prachtige **RIJTUIGEN** uit eene der beste Fabrieken van *Nederland*, zoowel als van de Heeren **ODART FRERES** te *Batavia*, als:

 Mylords, Tentwagens, Koetsen, Reiswagens, enz., enz.

[82]

SOESMAN & Co.

trent ruimere inlichting. Het bleek dat de vader van mevrouw de Gunst iemand geweest was, die na een korten tijd als ambtenaar in het binnenland werkzaam geweest te zijn, een groot vermogen bijeen gegaard had, niemand wist hoe; en door het koloniaal bestuur ontslagen was, niemand wist waarom. Nogtans schenen de lieden van stand en aanzien, waarmede die heer omging, van oordeel te zijn dat de oorzaak van het een zoo min als van het ander genoeg verklaard was, en de ex-ambtenaar stiet, ondanks zijn schatten, twee of drie maal het hoofd toen hij pogingen deed om de hand meester te worden van een blank meisje van goeden huize. Hij trok zich gramstorig uit de zamenleving terug en leefde, als velen in de Oost, met een inlandsche vrouw. Het eenige goede, dat ik van den man hoorde was, dat hij zich voor de kinderen, die uit deze betrekking voortkwamen, een goed vader toonde. Voor zoover dit in Indië mogelijk is, en hun doffe geest er vatbaar voor was, liet hij hun een beschaafde opvoeding geven, erkende ze als zijn wettige erfgenamen en vermaakte hun bij testament zijn geheel vermogen. Aan Frits de Gunst viel door zijn huwelijk met de oudste dochter, daarvan een derde ten deel. Naar de uitgestrekte koffijtuinen te oordeelen, die eensklaps in zijn bezit kwamen, moet dit zeer aanzienlijk zijn geweest; zijn werkzaamheid en overleg deden het meer dan verdubbelen. Frits de Gunst overschreed volgens de berekeningen, van oom met zijn kapitaal verre het mil-

EXECUTORIALE VENDUTIE.

Op WOENSDAG den Zesden FEBRUARIJ 1800
Een en Zestig, des voormiddags ten Tien ure,
zal door tusschenkomst van het Vendu-kantoor te Japara, op de
Suiker-fabriek van

MARGARTIETS GARAPIET

te Bandjaran, (in de Residentie Japara),
bij wege van EXECUTIE Vendutie worden ge-
houden, van verschillende losse goederen,

ALS:

Achttien span, groote en goede trekkende KAR-
BAUWEN en Zes en Veertig Krandsjans POE-
DER SUIKER, en wat meer te voorschijn zal
worden gebracht.

De Procureur Executant,
M^r. M. E. ANDREAS.

(33)

ONTVANGEN

direct uit Engeland, een factuur

ENG. ZADELS,

Dames-Zadels, waarlooze Hoofdstellen, Stangen,
Stijgbeugels enz.

Hanglampen, Reiskoffers, Toilet dozen,
Naalden, enz., enz. en eene groote hoe-
veelheid voorwerpen meer.

(83)

THOOF & CO.

IN COMMISSIE ONTVANGEN

BIJ

P. Verschuur & Co.

Twee Europeesche TENTWAGENS,
bijzonder geschikt voor Landheeren.

Pas aangebragt per Ouderkerk aan den Am-
stel, Kapt. SWART.

(86)

Pas Ontvangen en Verkrijgbaar

BIJ

SOESMAN & CO.:

Puik Saucijs de Boulogne in reuzel, Z. M.
Kaas in blik, Komijne-, Edammer- en Zwitser-
sche Kaas.

[85]

Nieuwe Haring,

(84)

bij

PRINGIERS & CO.

WIJN-HANDEL

VAN

(87)

THOOF & CO.

Ontvangen:

SUPERIEURE PALE SHERRY

en onze bekende

Port en Madera Wijn,

ruim voorzien van alle soorten van Wijnen, Bieren
enz., enz., van de fijnste kwaliteit.

ONTVANGEN:

Likeuren.

Absinth.

Cherry Cordial.

(88)

bij

Frambozen Sap.

Orgeade.

Punch.

J. P. BRANDES.

Wederom van de gunstig bekende

Europeesche TENTWAGEN

ontvangen en verkrijgbaar bij

(86)

SOESMAN & CO.

lioen. Was het te verwonderen dat elk, die zich zijner
herinnerde of van hem hoorde spreken, den gelukkigen
fortuinzoeker benijdde?

Het drietal ging druk voort met over de gasten te pra-
ten, die oom verwachtte. Eenige andere bekenden voeg-
den zich langzamerhand bij hen, en de rijke Oost-Indi-
was dra het onderwerp van een algemeen gesprek.

„Mijnheer de Bruin,” zeide schoorvoetend een jong
mensch met een schuw uiterlijk, die tot dus ver nog geen
woord gesproken had, maar opmerkzaam had zitten toe-
luisteren, „mijnheer de Bruin, mag ik zoo vrij zijn u een
verzoek te doen?”

„Wel zeker mag je, mijnheer Specht, vraag maar op.”

„Mag ik dan zoo vrij zijn, als die oostersche heer bij
u is, een bezoek te komen maken?”

„Wanneer je wilt, mijn huis staat voor je open. Kom
als je lust hebt.”

„Wilt gij die zwarte dame eens zien? Zij zal u niet
meëvallen,” zeide de dokter.

„Dat wel juist niet, dokter; maar, zoo als de heeren
weten, ga ik ook naar de Oost.”

„Of je gelijk hebt,” zeide oom, „als ik je jaren nog had
deed ik het ook. In welke betrekking?”

„Ik ben vier jaar op een groot kantoor geweest als
korrespondent en heb goede rekommandatie-brieven. ...

ik wilde beproeven of ik te Batavia of Soerabaja ook ge-
plaatst kon worden.”

(Wordt vervolgd.)

SALOMONSON & MEIJER,

hebben ontvangen:

Een Harmonicorde

of KERK-ORCEL, zeer geschikt voor de Bin-
nenlanden, eene PIANO MECANIQUE
en twee PIANINO'S uit de beroemde fabriek
van Pleyel en Wolff, te Parijs.

Eene elegante TOERWAGEN, Vis à vis,
PSYCHÉ'S (Face & Nueque), en eenige Fransche
Mahonie-houten MEUBELN.

[89]

Billard-Ballen, Pommeransen en Krijt.

Zoetemelksche- en Leijdsche

KAZEN,

Versche Grasboter, Gerookte- en Ver-
sche Zalm.

(90)

THOOF & CO.

ONTVANGEN:

1 Vis à Vis

en

3 Mylords

uit de gerenommeerde Rijtuig-fabriek van de
Heeren Oudart Frères, bij

[91]

PRINGIERS & CO.

Versche Provisiën,

per de laatste Schepen aangebragt,

(39)

bij

PRINGIERS & CO.

ENG. PEPERMUNT EN JUJUBES.

(92)

THOOF & CO.

Lijnolie, Loodwit, Spaansch Groen,
Menie, Parijs Groen, Cromaat-geel,
Terpentijn, Spiritus, enz., bij

(51)

PRINGIERS & CO.

Prachtige Wagen- en Bendy-

LANTAARNS,

ONTVANGEN

(93)

bij

PRINGIERS & CO.

KOOL- EN ZWEEDSCHE TEER,

Lijn-olie, Terpentijn, Traan, Loodwit, Zinkwit, Chro-
maatgeel, Berlijnsch Blauw, Vernis, Poelitoer en Spi-
ritus,

(45)

bij THOOF & CO.

Pas direct uit Parijs ontvangen:

Een factuur ODEURS

en diverse soorten

Parfumeriën en Zeepen

van het zoo gerenommeerde merk Société Hygiénique,
verkrijgbaar bij

(43)

SOESMAN & CO.

Losse Brillanten,

(94)

bij

PRINGIERS & CO.

Puik oude

MANILLA SIGAREN.

(52)

THOOF & CO.

OP NIEUW ONTVANGEN:

Soerabaijasche Aardappelen.

(44)

VAN HULSTIJN & CO.

KLEIN-TENUE-SABELKOPPELS,

model voor alle Korpsen, van elegant zwaar Europ.

VERLAKT LEDER,

steeds verkrijgbaar.

(40)

C. R. GOTTSCHALK.

Ontvangen:

Gerookte Zalm,

EENDVOGELS EN TONGEN.

(49)

bij

J. P. BRANDES.

Spijkers verschillende grootte,

Deur-, Kast- en Hang-sloten, Scharnieren, Zagen,
Patjols, Raam- en Deur-schuiven, enz.

(41)

PRINGIERS & CO.

Ontvangen

met de Henriette Elisabeth Susanna, een stel
prachtige massief Mahonie-Houten

MEUBELS,

allerprachtigst en Solide bewerkt,
BESTAANDE UIT:

2 Canapés.

2 groote Voltaires.

12 Fauteuils.

4 voeten Bankjes.

2 Canapé Tafels.

2 groote Linnen- en Kleerkasten.

Alles stijle Louis XV met donker rood Vélours
d'Utrecht; deze Meubels zijn op order van droog
Hout bewerkt, zoodat de soliditeit geguarandeerd
wordt.

(34)

THOOF & CO.

CHAMPAGNE

MERK:

Veuve Cliquot, Carte Blanche, Imperial (roode
en witte) Denis, enz. allen van goede kwaliteit.

DIVERSE FIJNE RHIJNWIJNEN.

PUIKE MADERA en PORTWIJN op 1/2 fl.

Op nieuw ontvangen bij

(47)

PRINGIERS & CO.

DAMES MODE-MAGAZIJN.

Pas van Parijs Ontvangen en Uit-
gepakt:

Dames- en Kinder-Hoeden van het fijnste Italiaan-
sche Stroot.

Amazones, Flambards, enz.

Mantilles, Mantelets, Sorties de Bal.

Organdine, Tarlatane, Gaze de Lys, Wit Neteldoek,
Piqué, Barège, Zijde, Zilvergaas, Glimmend Katoen in
alle kleuren.

Zijden- en Bal-Japonnen, Bal- en Soirée-Coiffures.

Bloemen, Bruids-Kranzen en Voiles.

Omslagdoeken, Cravattes en Cols,

waaronder ook:

Cols de l'Impératrice,

(nieuwste Parijsche Hof-mode.)

Ceintures met Gespen, Borduur- en Tapisserie-werken.

Kindermutsjes en Kleedjes.

Layettes, tout complet.

Parfumeriën, Speelgoed, enz., enz.

(95)

ALLES NAAR DEN NIEUWSTEN SMAAK.

SWAAB & CO.

ONTVANGEN:

Prachtig geborduurde Strooken.

Gesatineerde Heeren- en Dameshandschoenen.

Geborduurde Zijden Dameshandschoenen met Tour
de Gants.

Zwitsersche Gordijnengoed in mooie dessins.

Sterke Neige.

Witte Sokken voor Heeren, die niet krimpen.

[96]

HAMMEL & CO.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Sterfgevallen tengevolge van beroerten moeten meest
toegeschreven worden aan onvoorzigtigheid of verzuim.
Lieden van zware en opgedrongene gesteldheid, die zekere
aanleiding er toe hebben, moeten hunne toevlugt nemen
tot dit bezadigend en langzaam genezend middel, wanneer
zij eenige zwaarte in het hoofd bespeuren, of eenige ver-
keerde opgewondenheid der zenuwen, wanneer zij dit ge-
trouw doen, zullen zij bevrijd blijven van beroerten, alsmede
van alle ziekten des harten, die niet voorkomen uit mis-
vormdheid of eenige verandering van vorm. Deze pillen
bekleeden de eerste plaats in de materia medica als een
middel om den loop des bloeds te regelen en hetzelfde te
zuiveren van alle kranke deelen.

De Prijsen zijn als volgt:

Doosjes PILLEN à f 1.—, f 3.—, f 5.—

Potjes ZALF à „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing
hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvraag à contant te bekomen:

Te Soerabaja bij LE ROY & CO.

„ „ „ MOSSEMBEKER & CO.

„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.

„ „ „ ZIMMERMAN & CO.

„ „ „ M. S. CHERIMAN.

„ „ „ DEEKENS & CO.

„ „ „ Wed. C. W. v. D. LAAN.

„ „ „ W. VELDMAN en Wed. SAPPINGER.

„ „ „ Mevr. de Wed. VAN DORT.

„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.

„ „ „ W. GALISTAN.

„ „ „ P. SCHREUDER.

„ „ „ DE GROOT, KOLFF & CO., H. L. DE

„ „ „ LYON, JOOSTEN & CO. en bij

(12) SOESMAN & CO.

IJzeren Geld-kisten,

Glazen Dakpannen, Kool- en Zweedsche Teer,

[97]

bij PRINGIERS & CO.

ZINKWIT.

Om deze Verwstof, die veel beter en deugdzamer dan het beste **LOODWIT** is, beter bekend te maken, hebben wij order gekregen, om vooreerst de 100 g voor f 30.— te verkoopen, dus voor bijna dezelfde prijs als Loodwit.

Die eens **ZINKWIT** heeft gebruikt, gebruikt geen **LOODWIT** meer.

(37) THOOFT & Co.

NIEUWE ANCHOVISCH

in vaatjes van 12 ps. en

ANCHOVISCH

in potten,

(35) bij JOOSTEN & Co.

MUZYK-VEREENIGING

ST. CECILIA.

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL

VOOR HEEREN-LEDEN EN HUNNE DAMES,

op Donderdag den 24sten Januarij 1861.

Voor vreemdelingen zullen Toegangs-biljetten verkrijgbaar zijn à f 4.—

Namens de Directie:

De Secretaris,

(98) W. R. SEVERING.

Samarangsch Liefhebberij-Tooneel

TOT NUT EN VERMAAK.

In het begin der maand Februarij zal ten Tooneele gevoerd worden:

DE BELAGCHELIJKE ZELFMOORD,

Blijspel in een bedrijf.

Voorafgegaan door

HET KAMERTJE VAN EEN WASCHMEISJE,

Blijspel met Zang in een bedrijf.

En na hetzelfde:

De Uniformrok van den Veldmaarschalk Wellington.

Blijspel in een bedrijf.

SAMARANG, (99) De Tooneel-Directeur, KLATT.

LOGE

La Constante et Fidèle.

RECEPTIE

IN DEN LEERL. GRAAD,

op Woensdag 23 Januarij 1861, P. S.

des avonds ten 8 ure.

NAMENS DE LOGE VOORNOEMD:

De Secretaris,

(53) J. H. DE GROOT.

Wordt gevraagd

eene **GOVERNANTE** om aan drie Jonge Meisjes onderwijs te geven, in de Binnenlanden van Cheribon.

Reflecterenden gelieven zich met *franco* brieven te adresseren onder L. A aan den Heere A. A. RUZETTE te Cheribon. (100)

Voor de Binnenlanden van Samarang verlangt men eene **GOVERNANTE**, geschiktheid bezittende om aan eenige Jonge Kinderen Onderwijs te geven in de *Hollandsche* en *Fransche* Talen en verder in staat om *Piano-les*sen te geven.

Salaris f 100 Zilver per maand, alles vrij.

Adres met *franco* brieven onder L. D, bij

(101) UITGEVERS DEZES.

Aan belanghebbende OUDERS en VOOGDEN wordt hierbij medege-deeld:

dat het in omloop gebragte gerucht,

ALS OF DE ONDERGETEKENDE HAAR INSTITUUT EERLANGZOUDEOPHEFFEN slechts van *kwaadwilligen* kan afkomstig zijn, daar niet alleen dit voornemen **NIET** bestaat, maar daarentegen steeds zal worden voortgegaan aan deze **INRICHTING**, in verband met inkomsten en behoeften, **DE MEEST MOGELIJKE UITBREIDING TE GEVEN.**

De Directrice,

(102) J. M. SLOOT, Brouwer.

J. C. C. MULLER,

zijn Kleedermaker Atelier,

den 22sten dezer verplaatsende, naar de *Kerkhofstraat*, beveelt zich beleefdelyk het publiek aan. (104)

Mijn Kantoor is verplaatst, be-zijden het *Arsenaal*, in het huis van Wed. **VERMANDEL.**

(103)

VAN STARKENBORGH.

Al wie brieven en pakken te ver-zenden heeft aan **J. DE VOGEL**, wonende te *Sriengin*, op het land *Kemetep* in deze Residentie, wordt verzocht ze te bezorgen bij den Uitgevers dezes. (105)

Wij hebben van af 1 Januarij 1861, onze Toko- en Commissie-zaken aan den Heer

J. KALDEN,

welke dezelve op zijn Naam en voor zijne Rekening zal voortzetten, overgedaan.

De Heer **J. KALDEN** is met de Liquidatie der loopende zaken belast; dankbaar voor het ge-noten vertrouwen bevelen wij onzen opvolger voor de voortdoring van hetzelfde ten sterkste aan.

(106)

OVERBECK & Co.

POERWOREDJO, 15 Januarij 1861.

Optredende als tolken der gevoe-lens onzer Kameraden, die bij de gegevene Voorstelling van den 27sten December jl., hunne medewerking hebben verleend, be-danken wij het *Samarangsch* Publiek voor de wijze waarop het ons in de hand heeft gewerkt, om aan, het ons voorgestelde doel, zoo ruimschoots te kunnen voldoen, zullende er per eerste gelegenheid **50000 SIGAREN** en eene aanzienlijke hoeveelheid **TABAK** naar *Banjermassing* gezonden worden.

De Commissarissen:

F. J. BOOM.

F. D. MOHR.

(56)

f 8000.—

in leen te bekomen; informatiën bij

(107)

UITGEVERS DEZES.

TE KOOP en alhier te bezigtigen: EEN WETZELPAN.

Deze eenvoudige en goedkoope Machine voor het afkooken van Stroop is zeer geschikt voor Fabrikanten, die niet tot de onkosten van Va-cuum-pannen willen overgaan.

Teekening en nadere informatiën te bekomen

(57)

bij DORRÉPAAL & CO.

Eene gemakkelijke en sterke **HANDCHAIS** met Engelsch onderstel en een span **PAARDEN** en **TUIGEN**; wordt voor goed verkocht.

Adres bij Uitgevers dezes:

(108)

Een Huis in de *Konijnen-straat*. Informatiën bij

SAMARANG,

9 Januarij 1861.

J. J. SCHNEITHER, qq.

(59)

Drie afgerigte Sandelwood Rij-paarden hoog 4 voet $3\frac{1}{2}$ duim, 4 voet $2\frac{1}{2}$ en 4 v. $1\frac{1}{2}$, tusschen $5\frac{1}{2}$ en $7\frac{1}{2}$ jaar; nadere informatiën te bekomen bij

(58)

B. P. VAN DEN BROEK.

TE HUUR EEN HUIS

aande *Kerkstraat*.

naast de Toko van de Heeren Joosten & Co., thans nog bewoond door den Mr. Kleedermaker Muller. Tegen het begin van de volgende maand te aanvaarden.

(109)

J. T. WHITE qq.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

P. ZEEDIJK

met

T. L. A. SOMER,

eerste Stads-Vroedmeesteres.

SAMARANG, 16 Januarij 1861.

(110)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van een' **ZOON** P. F. E. van DIJK, geb. Klein.

GETAS, (*Salatiga*) 4 Jan. 1861.

(64)

Bevallen van een' **ZOON**, Mevrouw PERMIS LE-VYSSOHN.

12 Januarij 1861.

(111)

STERFGEVALLEN.

Den vijftien October jl. overleed te *Paramaribo* mijnen geliefden Vader Mr. L. METMAN, 's Konings, Com-missaris voor de invoering eener nieuwe wetgeving in de *West-Indiën*.

P. VERHAGEN METMAN.

PENAWANGAN, 8 Januarij 1861.

(65)

AANGEKOMEN PERSONEN.

van den 11den tot en met den 18den Januarij 1861.

J. H. Betz met Echtgenooten, J. C. C. Henckel, C. Droghbrood, Mev. de Wed. S. Joosten, Mev. C. C. W. der Elst geboren Poth, C. F. Stephan, G. L. van Tut gen. J. P. Jeltjes, C. H. Klein, W. Kelman, W. H. Guldenaar, G. H. Miessegaes, J. Kalden, Mev. Carel, Mev. S. de Jonker en faml., G. van Rees, C. Jaski, C. W. C. van Bronckhorst, W. F. van Raadshooven, J. H. Soesman.

VERTROKKEN PERSONEN.

J. C. H. Treusen, J. M. Smit, J. C. C. Henckel, Mev. C. J. L. M. C. Meisenheim Knipschaar geboren Gouay, L. P. J. Louwaars, A. P. van der Schoot, P. Kok, J. D. Vogelenzang, G. L. van Tubergen, M. Volaard, Th. F. de Rooij, F. W. J. Dekker, J. Kalden, Mr. J. P. van Ossenbruggen, A. F. A. Scipio, C. H. Bartels met Vroed en zes Kinderen, J. A. Hielckert, A. W. J. Fokker, G. C. J. van Hulstijn, J. Rouffaer, G. Knops.

TELEGRAM.

17 dezer 's nachts Mail te Batavia.

In Nederland wordt het gerucht omtrent de be-noeming van den Heer van Heemstra tot Gouverneur Generaal van Ned. Ind. weersproken. Discussie der begroting tweede Kamer bereids aangevangen. Hevige oppositie tegen van Hall. De zeven eerste Hoofdstuk-ken met groote meerderheid aangenomen, bij het ver-trek der Mail was Marine in behandeling.

Italië geene verandering. De Koning van Napels nog te Gaëta. Er loopt een gerucht als zoude Victor Emanuël en de Paus in onderhandeling treden. De eerste zal wereldlijk Stedehouder worden, terwijl de laatste het gezag als geestelijk opperhoofd zoude blijven voeren. In Frankrijk is de vrijheid van drukpers, behoudens eenige voorwaarden, geproclameerd.

Oproerige bewegingen in de Oostenrijksche Kroon-landen.

Er zijn ernstige tijdingen ontvangen omtrent eene afscheiding van de N. en Zuidelijke Staten van Ame-rika. De Zuidelijke heeft de bescherming van Keizer Napoleon ingeroepen.

Handel door seizoen en onzekere politiek gedrukt. Suiker en Tin flauw. Koffij vast 38½ à 39½. Tabak levendig. Rijst vast. Indigo gewild. Huiden stil.

SAMARANG.

In den namiddag van den 10den dezer is de Javaan *Sawidin*, van de dessa *Daropono*, district *Kaliewoengoe*, van het veld terugkeerende, over de rivier *Blorong* zwem-mende, door den snellen stroom medegesleept, verdrinken.

— In den vroegen morgen van den 15den dezer om-streeks 16 ure is in de kampong *Kapoeranwettan*, gelegen in den Chineschen kamp alhier, een hevigen brand ontstaan, welke doorden fellen wind aangewakkerd, zich heeft ver-spreid tot aan de daarnaast gelegene kampong *Sebandaran-wettan*, waardoor in weinig tijds een 76 tal Inlandsche wo-ningen, waarvan 75 bamboes met atap en een van planken met pannen gedekt, éene prooi der vlammen zijn geworden.

Aan de spoedig aangebragte hulp der Politie, het Brand-spuut Personeel en der Militairen is het te danken, dat men spoedig den brand is meester geworden. Door het omverhalen der aan den beneden winds gelegene Huizen, is het gelukt, den brand van die zijde in zijnen verderen loop te stuiten.

Bij dit onheil heeft men voor zoo ver bekend, geene menschenlevens te betreuren.

De brand heeft een aanvang genomen ten Huize van de Javaansche vrouw genaamd *Embok Tjepook*, waarvan de oor-zaak nog onbekend is, doch men vermoedt dat dezelve aan onvoorzigtigheid moet worden toegeschreven.

De schade hierdoor veroorzaakt wordt op p. m. f 3500 begroot.

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, f 84½, oogst opgeruimd, nominaal.
Suiker, No. 16 f 16.50
Indigo per pond f 4.10 1ste soort.
Koe-Huiden, per corg f 64.— à f 66.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corg f 50.—
Staart Peper, oogst opgeruimd.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols f 175.— à f 185.—
tweede idem. f 170.— à f 180.—
Klapper Olie, per pikol, f 22.50
Katjang, idem f 22.—
Rotting, per pikol, f 7½ à f 8½.
Kadjang Matten, per 100 stuks, f 17.—
Wisselkoers op Holland 102½%, kleine wissels pari.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

ZONDAG den 20sten JANUARIJ 1861,

des voormiddags ten 10 ure,

H. Avondmaal voor de Nederduitsche Gemeente.

Ds. F. U. VAN HENGEL.

MAANDAG den 21sten JANUARIJ 1861.

des voormiddags ten 9 ure.

H. Avondmaal voor de Maleische Gemeente.

Ds. F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 20sten JANUARIJ 1861,

Eerste H. DIENST, 's morgens om 7 ure,

HOOG-DIENST, om 10 ure.

's avonds om 7 ure Lof.

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

Samarangsch Advertentie-blad,

van VRIJDAG 18 Januarij 1861, N°. 3.

DE VERTREK DAGEN DER

Stoomboot Oenarang

zijn bepaald als volgt:

Van BATAVIA naar SAMARANG,

16 en 30 Januarij.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA,

19 Januarij.

Van SOERABAIJA naar SAMARANG,

23 Januarij.

Van SAMARANG naar BATAVIA,

25 Januarij.

De Boekhouders,

E^r. C. WERMUTH.

C. S. VAN HEEKEREN.

(62)

VERTREK VAN

STOOMSCHEPEN

der onderneming W. CORES DE VRIES.

Den 18den aanst. naar BATAVIA via CHERIBON.

" 25sten " " SOERABAIJA.

" 1sten Febr. e.k. " BATAVIA.

Informatiën bij

De Agenten,

(63)

B. KOPERSMIT & Co.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM,

wordt aangeboden met het Ned. Barkschip

„Minister Thorbecke,”

Kapitein C. VAN DUIJN,

om tegen het einde dezer maand, direct van hier de terugreis te aanvaarden.

Informatiën bij

De Agenten,

JACOBSON & Co.

Januarij 11 1861.

(61)

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het Snelzeilend SCHIP

LOUISE,

Kapt. P. BUIJS Jr., voorzien van uitmuntende inrigtingen voor Passagiers, om vermoedelijk tegen het einde der maand Januarij aanstaande van hier te vertrekken.

Nadere informatiën bij

(1885]

SAMARANG,
26 Dec. 1860.

De Agenten,

B. KOPERSMIT & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Barkschip

„MARIA ADOLFINA,”

Kapt. A. BLOM,

uittmuntend ingerigt voor den overvoer van Passagiers, varende een geëxamineerd DOCTOR.

Het vertrek zal omstreeks de eerste helft van Maart van SOERABAIJA plaats hebben.

Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het Heeren Logement en bij

De Agenten,

(67)

C. DAMNITZ & Co,

en te Soerabaija bij

P. KERVEL & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het Nederlandsche Campagne Fregatschip

OUDERKERK AAN DEN AMSTEL,

Kapitein

K. J. SWART,

VOERENDE EEN GEEXAMINEERD GENEES-HEER.

Dit Schip is zeer gunstig bekend en uittmuntend ingerigt voor den overvoer van Passagiers, zal tegen medio Februarij de terugreis aanvaarden en heeft eene melkgevende Koe aan boord.

Een plan der Kajuits-inrigting voorhanden en nadere informatiën te bekomen bij

De Agenten,

(68)

JACOBSON & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het Hamburger A 1 Clipperschip

„NECKAR,”

Kapitein G. BROLIN,

om in het begin van Februarij regtstreeks van hier te vertrekken.

Informatiën bij
(60)

De Agenten,

JACOBSON & Co.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 November 1860.

NEDERLAND.

Sedert meer dan twintig jaren bewoont een achtenswaardig heer een oud kasteel in het zuiden van Frankrijk. Zijn zoon woont alhier en is onlangs gehuwd. De heer N. werd altijd voor weduwnaar gehouden en zelfs door den zoon, die zijne moeder nimmer had gekend, en in de verbeelding was, dat zij weinige dagen na zijne geboorte was overleden. Bij het huwelijk verzocht deze echter zijne vader de doodacte zijner moeder te laten ligten en hem die over te zenden. Na lang dralen, schreef hij eindelijk het volgende: „Ik heb u bedrogen: uwe moeder leeft, doch zij is krankzinnig; zij is in eene kamer van mijn kasteel opgesloten.” De zoon ijldt naar de woonplaats zijns vaders en verzocht zijne moeder te mogen zien. De heer N. wees hem de kamer: de zoon zag zijne moeder, en verweet zijn vader, dat hij hem nimmer had veroorloofd haar te zien en op te passen. Mw. N. verklaarde echter, dat zij in het geheel niet krankzinnig was, doch dat haar echtgenoot haar uit eene onverklaarbare jalousie gedurende ongeveer twintig jaar had gevangen gehouden.

De zoon liet zijne moeder gedurende verscheidene dagen door geneeskundigen bewaken en nagaan, en het resultaat van dit onderzoek was, dat niet zij, maar de heer N. krankzinnig was. Doordat zijn geheim is bekend geworden, is die krankzinnigheid zoo zeer toegenomen, dat hij thans razend en naar een gesticht overgebracht is.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat aldaar iemand is overleden, die men gedurende vele jaren voor krankzinnig hield. Men vond onder zijne papieren den volgende brief:

„Toen ik 22 jaar oud was begreep ik, dat een gek de onafhankelijkste van alle menschen is, en dat hij zich het best uit alle moeilijkheden kan redden, als hij zijne rol maar goed weet te spelen. Ik weet nu niet, of ik de mijne goed of slecht gespeeld heb, maar ik weet dat ik 60 jaren achtereen den draak heb gestoken met allen, die meenden mij voor den gek te kunnen houden. Ik heb grootere vrijheid genoten dan anderen; ik heb nooit vermoeden opgewekt, hetzij bij gehuwde mannen, bij vrienden, hetzij bij het gouvernement, en zelf niet bij de inquisitie. Als ik weereens ter wereld kon komen, dan zou ik wenschen, dat mijne moeder mij van mijne geboorte af voor gek liet doorgaan.”

— Uit Yeddo wordt gemeld, dat de Japansche minister van buitenlandsche zaken een brief aan de diplomatische agenten van Frankrijk, Engeland en andere landen heeft gezonden, waarin wordt geklaagd, dat vreemde kooplieden, die Yokuhana bewonen, de stad Yeddo hebben bezocht, hetgeen stijdig is met art. 3 van het tractaat; er wordt verzocht ze te doen terughalen. De Engelsche ambassadeur heeft eene circulaire aan de consuls zijner natie gezonden, om hun bevel te geven, te onderzoeken, of die vreemde kooplieden Engelschen waren en hen in dit geval gestreng te doen straffen. De Fransche ambassadeur zal hetzelfde doen.

De naam van den Japanschen minister van buitenlandsche zaken is: Wa Ki Sa Ka Na-Kat-Soo-Ka-Sa-No-Tayu, An-Do Tsou-Ma-No-Kami.

— 's Hertogenbosch, 9 November.

Gisteren avond zijn twee gedetacheerden van 't depôt van discipline alhier, van het fort „de Papenbrii” ontvlugt. Daartoe bedienden zij zich van hunne bedlakens, welke zij aan elkander geknoopt met een bajonet in den muur bevestigden. Langs deze vrij zwakke ladder hebben zij zich van eene hoogte van ruim 25 voet naar beneden gelaten. Daar gekomen, is een hunner de gracht overgezwoomen; de ander evenwel schijnt voor een nat bad te zijn teruggedeinsd en heeft zich, in afwachting van hulp, tegen den hoogen muur geposterd. Natuurlijk werden de deserteurs; reeds op het eerste appel vermist en werd onmiddellijk een naauwkeurig onderzoek ingesteld, dat ten gevolge had, dat de achtergeblevene al zeer spoedig uit zijne niet zeer aangename positie verlost en in het fort teruggebracht werd; van den anderen heeft men tot nog toe geen spoor kunnen ontdekken.

— Te Rotterdam is den 14den dezer bij de opvoering in den schouwburg van Beethoven's opera Fidelio eene artieste, met name mevr. Bertram-Mayer, in de derde acte, terwijl men bij half duister bezig was een graf te graven, door den acteur, die de rol van Rocco vervulde, met het houweel bij ongeluk zoodanig aan het hoofd getroffen, dat men het spel heeft moeten staken en de artieste bewusteloos van achter de gordijnen moeten wegdragen. Bij dadelijk toegediende geneeskundige hulp bleek, dat de gewonde niet alleen eene diepe wonde in het hoofd had bekomen, maar dat haar ook een slagader was doorgesneden. De omstandigheden in aanmerking nemende, bevindt de artieste zich thans in bevredigenden toestand.

— Het rijks museum van natuurlijke historie te Leiden is dezer dagen verrijkt geworden met eene uitgebreide verzameling insecten uit Sumatra, een geschenk van den heer Ludeling, offic. van gez. op genoemd eiland. Deze verzameling bevat insecten van allerlei orden, doch voornamelijk kevers en vlinders en is in meer dan een opzicht merkwaardig, ten eerste omdat al deze dieren uit de Padangsche bovenlanden afkomstig zijn, van waar nog slechts zelden iets naar Europa is overgebracht, ten anderen, omdat zich in deze collectie vele zeldzame soorten en vele nog onbeschreven insecten bevinden.

— Men schrijft uit Harlingen 3 November: „Heden werd hier per stoomboot aangevoerd het monument, in de vestibule van het schoone stadhuis op te rigten, ter nagedachtenis van den Harlinger geschiedschrijver, dichter en wijsgeer Simon Stijl. Dit kunststuk, vervaardigd door Royer, bestaat uit een pedestaal op voetstuk van wit marmer, waarop een inscriptie van gouden letters boven de zinnebeelden der geneeskunst; het dekstuk van den pedestaal is van gekleurd marmer, en draagt de buste van onzen vermaarden stadgenoot.”

— De leden der prov. staten van Gelderland werden den 7den dezer op eene aangename wijze verrast, door de toezien-

ding aan elk hunner, door eene onbekende hand, van ten grooten sierlijken zilveren gedenkpenning, waarop ter eene zijde voorkomt het wapen dezer provincie, met de woorden: „Einde-lijk zegepraalt de goede zaak, 19 November 1858”; en aan de andere zijde geschreven staat: „Hulde aan de Staten van Gelderland wegens het billijke en regtoerdig afstemmen en verwerpen van het ontwerp-reglement op het kanaal (waterschap) van Steenenhoek.”

— Den 9den dezer werd door eene commissie uit de prov. staten der provincie Gelderland aan den oud-griffier van dat collegie, den heer mr. L. A. J. W. baron Sloet, een prachtig en kostbaar zilveren inktstel aangeboden, namens den commissaris des konings en de leden en griffier der staten, als eene herinnering aan hen en tevens als een blijk van erkentelijkheid voor de door hem aan dat gewest bewezen diensten.

— Het volgende plan van opligterij, die tot een nieuwen tak behoort, wordt door den Times medegedeelt. Eene firma in de Havannah (de naam wordt niet genoemd) haalde den kapitein van een door haar bevracht schip, door middel van geld, over om vrachtbrieven te teekenen voor eene groote hoeveelheid producten, die niet gescheept zouden worden, en verbond de kapitein zich, schip en lading te doen stranden. De vrachtbrieven in handen hebbende, trok de Havannah firma op een zeer geacht Londensch huis, waarmede het vroeger betrekkingen onderhield, en was in staat de wissels te plaatsen, door er de vrachtbrieven bij te voegen. De lading, die in de op bovengemelde wijze vervaardigde vrachtbrieven voorkwam, werd te Londen verzekerd, doch de kapitein kreeg op zee berouw; bragt het schip te Londen en openbaarde de geheele handeling.

ENGELAND:

Uit de stad Mexico wordt van 15 Oct. het volgende gemeld: „De Engelsche regering heeft eindelijk een stap gedaan, dien zij, met het oog op hare eigen waardigheid, reeds voor lang had behooren te doen. Zij heeft namelijk den heer Matthew gelast zijne paspoorten te vragen en alle diplomatieke betrekkingen met de geestelijke partij, die in de stad Mexico den scepter zwaait, af te breken. De redenen, die voor dezen stap worden opgegeven, zijn gegrond en afdoende, — de gedurige gedwongen leeningen, in weêrwil van de behaalde vertoogen van H. Ms. regering, de mishandeling van Britsche onderdanen, het in den wind slaan van verdragen en internationale wetten, het plegen van gruweldaden, welke het elke natie, die eerbied heeft voor haar eigen karakter en hare waardigheid, onmogelijk maken om langer diplomatieke betrekkingen te onderhouden met eene factie, die elke aanspraak heeft verbeurd om onder de beschaafde natien geteld te worden. Alle middelen zullen worden aangewend, om voor de veiligheid van de thans bij de legatie berustende gelden der fondsenhouders te waken, door ze onder het onmiddelijk toezigt van den consul te plaatsen; doch daar het domicilium dier ambtenaren te Zacatecas, St. Louis en elders meermalen door de hoofden der geestelijke partij en door Miramon zelven werd geschonden, is het niet te veronderstellen, dat de laatste zal aarzelen gebruik te maken van de middelen, die zoo dadelijk ter hand zijn, als de nood dringend mogt wezen. Allerdroefvste feiten hebben in den laatsten tijd, zelfs binnen de muren der hoofdstad, plaats gehad. De heer Lander, een zeer achtenswaardig man, die weigerde, in eene gedwongen leening bij te dragen, werd eenzaam opgesloten en later in een hol geworpen van anderhalf yard lang en een yard breed, gevuld met vuile uitwerpsels, die zulk een onuitstaanbaren stank verspreidden, dat hij alleen in het leven kon blijven door gedurig zijn mond voor het sleutelgat te brengen en zoodoende eenige versche lucht in te ademen. Een ander persoon, die Miramon in ziellooernde bewoordingen had verzocht het land den vrede te geven, werd naar de gevangenis gesleept en door Miramon zelven veroordeeld, om den volgende ochtend bij het aanbreken van den dag 500 zweepslagen te ontvangen. Toen hem daarvan 350 waren toegediend, kwam men den Miramon zeggen, dat de man stervende was. „Dit doet er niet toe,” hernam hij, „geef de overige slagen aan het lijk; mijn bevel moet worden uitgevoerd.” Doch het afschuwelijkste moet nog verhaald worden. Eene arme vrouw, die de vlugt van haren echtgenoot, welke voor de krijgsdienst werd geprest, poogde te begunstigen, werd tot 300 zweepslagen veroordeeld; ofschoon zij in gezegende omstandigheden verkeerde, werden haar die slagen toch mededoo- genloos en zonder wroeging toegediend; het arme schepsel gaf de geboorte aan een stom kind en stierf na een onbeschrijfelijk lijden. De gevangenen zijn opgepropt vol, en de verdwijning van personen, zonder dat men verder iets van hen verneemt, is aan de orde van den dag. De heer Matthew, heeft wegens deze gruweldaden, allerkrachtigste vertoogen tot Miramon gericht.

— Prins Alfred, de tweede zoon van koningin Victoria, is den 9den dezer van zijne reis naar de Kaap de Goede Hoop in Engeland teruggekeerd.

— Het denkbeld om een paar duizend man van de Engelsche vrijwilligers-corpsen in volle uniform een uitstapje naar Parijs te laten maken, om aan de Franschen een bewijs van vriendschap te geven, vindt in Engeland weinig bijval en zal daarom ook bezwaarlijk tot uitvoering kunnen komen. De luitenant-kolonel Bury heeft over dat dwaze plan een brief in den Londenschen Times geplaatst, waarin hij o. a. zegt:

„De vrijwilligers zullen in uniform gaan; dat is natuurlijk. Maar zij zullen hunne geweren noch hunne sabels bij zich hebben en dus veel gelijken op krijgsgevangenen. En dan, mijnheer, een talrijke troep meer of min opgewonden jongelieden zal zich ongetwijfeld overgeven aan allerlei handelingen, die op zich zelf zeer onschuldig kunnen zijn, maar welke men liefst in elk ander eostum dan in de uniform van vrijwilliger zou zien bedrijven. Eenige van de gasten van mijnheer den prefect van politie zouden wel eens voor hem kunnen verschijnen bij de uitoefening van zijne functiën. En welk schouwspel zou dan der Parijsche bevolking worden aangeboden? Engelsche vrijwilligers tusschen gendarmes opgebracht! De grijze wapenrok is eene eervolle onderscheiding, maar zij moet niet bespottelijk gemaakt worden; zij moet niet door het slijk worden gesleept; de vrijwilligers behooren zich dus niet en corps naar Parijs te begeven.”

— Den 8sten dezer zijn bij Woolwich in tegenwoordigheid van sir W. Armstrong en verscheidene leden der Commissie voor het onderzoeken der nieuwste stelsels van geschut proeven genomen met een verbeterd Armstrong kanon, welke verbetering daarin bestaat, dat het stuk uit een enkel gesmeed blok metaal wordt vervaardigd. Nadat 20 schoten eerst met gewone, vervolgens met dubbele lading waren gelost, waarbij 100 ponds kogel tot een verbazend afstand werden geworpen, werd het kanon naauwkeurig onderzocht en in den besten staat bevonden.

— In vroegere tijden heersten de lord-mayors in de city als souvereine vorsten, en toen een dier edelen eens voor een troep

opvoornakers de oproeracten liet voorlezen en bij die gelegenheid door een lomp kerel gestoord werd, liet hij den „schreeuwen den schrik“ naar de nabijgelegen straat voeren en hem daar het hoofd afslaan. De koning, wien men het gebeurde mededeelde, met klachten over die korte regtspleging, lachte hartelijk en zeide: „Die lord-mayor is een ferme vent, die zijne waardigheid weet op te houden.“ Over het algemeen waren de koningen voor de lord-majors altoos zeer gunstig gezind, wanneer zij geld noodig hadden, en dit was in den regel het geval. *Edward III* schonk hun ten jare 1354 het voorrecht herauten met gouden en zilveren staven voor zich uit te laten dragen, en uit deze omstandigheden hebben de meeste geschiedschrijvers afgeleid, dat de lord-majors sedert dat tijdstip den titel van *lord* voeren, doch dit is zoo niet. Den *lord*titel kregen zij eerst in 1378, en nog wel tegen betaling. De koning had nl. weder geld nodig om oorlog te voeren en aan ieder werd naar rang en vermogen eene belasting opgelegd. Het was eene zoogenaamde vrijwillige gedwongen leening. Nu was de vraag, tot welke klasse de *mayor* van *London* moest gebragt worden. „Rekent hem onder de *graven*!“ zeide de koning. Dit geschiedde, en nu moest de *mayor* van *London* eene som storten, gelijkstaande met £ 100 (f 1200), doch daarmede was den *mayor* voor, altoos de titel van *lord* verzekerd.

— Door ministeriële bladen wordt verzekerd, dat, in geval Engeland door een buitenl. vijand werd aangevallen, in den tijd van weinige weken meer dan 500,000 vrijwilligers zouden gereed staan om in vereniging met het leger en de vloot den vermetelen aanrander te verdrijven.

— Voor het in *London* verschijnende dagblad *the Sun* wordt thans eene reuzen-pers vervaardigd, die de vellen van ontzag-gelijk groote rollen afsnijdt, bevochtigt, in een uur 40,000 exemplaren aan beide kanten drukt, vouwt en telt zoodat de uitgevers hunne pakketten geheel gereed van de machine ont-vangen.

— De *West African Herald* maakt de globale berekening, dat van 1 Januarij tot 31 Augustus dezes jaars niet minder dan 12,000 Afrikanen, in weerwil der kruisers, over den Oceaan zijn gevoerd, waarvan 1200 alleen uit het rijk van *Dahomey* afkomstig waren, grootendeels het gevolg der menschenjagten des tegenwoordigen konings *Radahung*, die bovendien nog duizenden aan het verfoeilijk gebruik der menschenoffers tot vereering der nagedachtenis zijns voorgangers gewijd heeft. Een ooggetuige beschrijft de wijze, waarop de slavenhandelaars langs de kust aan de waakzaamheid der kruisers ontsnappen. Als een slavenschip verwacht wordt, hijschen zij zekere vlaggen, om aan te duiden waar de kust al of niet veilig is en waar men gerust het anker werpen kan. Intusschen worden de slaven in de kreupelbosschen bewaard, tot dat de dag aanbreekt, en zoodra het schip is aangekomen met ongelooflijken spoed ingescheept. Genoemd blad zou het een afdoend middel tot stuiting van het kwaad achten, als de Engelsche stations tusschen *Lagos*, *St. Paul* en de *Zuid- en Westkust* vermeerderd wierden.

FRANKRIJK.

In de *Revue des Deux Mondes* komt een belangrijk artikel voor van den heer *Reybaud* over den tegenwoordigen toestand der oorlogsmarine van Engeland en Frankrijk. Terwijl de schrijver in onze vergelijking treedt tusschen deze beide marines, tracht hij aan te toonen dat de Engelsche regering en verschillende parlementsleden volstrekt geen reden hebben om zich bezorgd te maken over de pogingen van Frankrijk om zijne marine te verbeteren. Zie hier in korte trekken de paralel, welke de heer *Reybaud* trekt:

„Op den 1sten Julij bezat Engeland 63 lineschepen en 41 fregatten, met schroefstoomvermogen; Frankrijk slechts 35 lineschepen en 38 fregatten met schroefstoomvermogen; verschil 28 lineschepen en 3 fregatten in het voordeel van Engeland. Het is waar, de Engelsche admiraliteit heeft alles moeten inspannen om tot dit resultaat te geraken. Nog niet lang geleden stonden de beide marines gelijk wat het getal schepen betreft, terwijl de hoedanigheid der Fransche schepen zelfs beter was dan die der Engelsche. De maritieme feesten te *Cherbourg* gaven aanleiding dat Engeland zijne hulpbronnen naauwkeurig ging onderzoeken. Er had eene enquête plaats en men kwam tot de slotsom dat van de 50 schroefstoomlineschepen, welke op de lijst der vloot figureerden, slechts 20 geschikt waren voor de dienst. Frankrijk bezat toen 29 lineschepen. Engeland had slechts 34 fregatten en Frankrijk 46. Zoo stond het in den loop van 1858; het voordeel was geheel aan Frankrijk's zijde. Bij een decreet van 1857 werd buitendien een krediet van 170 miljoen aangewezen, over 10 jaren te verdeelen, voor den aanbouw van nieuwe schepen, waardoor de Fransche vloot op 40 lineschepen en 50 fregatten met schroefstoomvermogen gebragt moest worden.

„Deze feiten openden de oogen van Engeland; het zag het gevaar in en verzuimde niets om het te keeren. Reeds op het einde van 1858 waren vier zeil-lineschepen in schepen met schroefstoomvermogen veranderd; in 1859 werden zes nieuwe lineschepen te water gebragt, vijf anderen met schroefstoomvermogen voorzien; er werden twee ijzeren ramschepen aan de particuliere industrie besteld, terwijl nog vijf nieuwe fregatten en eenige andere schepen werden voltooid. Nog nooit had men zulk eene bedrijvigheid gezien. Volgens de aan het parlement medegedeelde cijfers bedroegen de nieuw aangebouwde schepen gedurende de twee laatste jaren 46,284 ton, waarvan 20,210 voor de lineschepen en 21,608 voor de fregatten. De bestelde machines waren te zamen 16,730 paardenkracht sterk. In 1860/61 zal men aan die cijfers moeten toevoegen 13,216 ton voor lineschepen, 13,500 ton voor fregatten, 4871 ton voor korvetten, 8145 ton voor schepen van minderen rang en 12800 paardenkracht.

„Wat deed Frankrijk gedurende dien tijd? Volgde het het voorbeeld van Engeland? Frankrijk hield zich stipt aan de bepalingen van het decreet van 1857, in 1856 door eene commissie in gereedheid gebragt en waarbij de jaarlijksche kredieten en de verhouding van het effectief waren vastgesteld. Geen enkel schip, geen enkel miljoen werd aan die wet toegevoegd. Tegenover de 30 nieuwe of veranderde lineschepen, welke Engeland in 26 maanden zijne werven deed verlaten, hebben wij slechts vijf of zes schepen van denzelfden rang gesteld. De Engelsche regering vroeg achtereenvolgens 200 miljoen aan tot verbetering der vloot; wij zijn niet verder gegaan dan de 17 miljoen, welke ons budget jaarlijks daarvoor toestaat.

„Hoe kan men zich dan het geroep verklaren, dat over onze wapeningen in Engeland opgaat? Het is waar dat onze gepantserde fregatten in Engeland veel opzien baren. Doch heeft Engeland meer grond om zich ongerust te maken over onze proefnemingen in dat opzigt dan wij over de zijne? Het karakter van onze nieuwe marine verkeert in een voortdurenden staat van wording. Men werpe een blik achterwaarts en volg het werk van *Penelope*, waarvan wij sedert vijftien jaren getuige zijn.

„De eerste overgang tusschen het zeil- en stoomvermogen is de oprigting van eene gemengde vloot, een soort van com-

promis tusschen het verledene en het tegenwoordige; hoewel men het stoomvermogen aanneemt, beijvert men zich echter er de uitwerkselen van tegen te houden, men wil er slechts een accessoire in zien; in dien geest worden de veranderingen voortgezet; zij zijn nog niet voltooid of men neemt een ander besluit.

„De kleine vaartuigen krijgen de voorkeur boven de groote; men geeft de vloot op, om zijne aandacht aan de flotilles te wijden; die flotilles zullen voor alles voldoende zijn. Het geld en de arbeid wordt voortaan geheel gebezigd voor de kanonneerbooten en drijvende batterijen. Later toen men bespeurde dat de kanonneerbooten en drijvende batterijen slecht zee bouwen, keerde men terug tot het beginsel, dat men nooit uit het oog had moeten verliezen; dat het goed gewapende en snel-varende lineschip de ware basis van eene vloot is, welke men zee wil doen bouwen. Aan een terugkeer tot dat gevoelen zijn wij de nieuwe serie onzer lineschepen verschuldigd.

„Doch daarbij bleef het niet. Men deed zich zelve de vraag of men onze schepen niet ondoordringbaar zou kunnen maken, door ze met stalen platen van 11 à 12 centim. dikte te bekleden. Ten gevolge hiervan ontstonden onze gepantserde fregatten de stoom-ramschepen, gelijk de Engelschen ze noemen.

„Zullen die gepantserde fregatten aan de verwachting beantwoorden? Slechts twee er van zijn te water gelaten, de *Normandie* en de *Gloire*; vier anderen staan nog op stapel. Zij hebben machines van 900 à 1000 paardenkracht, en zijn bestemd om 36 à 40 stukken geschut van zwaar kaliber te voeren. De Engelschen bezitten er slechts vier; twee die gereed zijn; de *Warrior* en de *Black Prince*, elk van 6000 ton en 1250 paardenkracht en met 36 stukken geschut gewapend; twee andere van mindere grootte zijn in aanbouw. In de uitvallen, welke van tijd tot tijd in het Engelsche Lagerhuis gehoord worden, wordt steeds op onze gepantserde fregatten als op een schrikbeeld gewezen. Doch zoo die fregatten inderdaad zoo geducht zijn, dat een gewoon oorlogsschip slechts de vlag er voor behoefte te strijken, hoe komt het dan dat de Engelsche admiraliteit niet meer dergelijke schepen laat bouwen? Het ijzer is in Engeland minder duur dan bij ons; welnu, het gevoelen der Engelsche zaakkundigen is niet ten gunste van die ramschepen; men denkt dat de sterkte zelfs geen weerstand zullen kunnen bieden aan de uitwerking van het nieuwe geschut. Eenige te *Portsmouth* en *Shoeburyness* genomen proeven schijnen die overtuiging bevestigd te hebben. De proef schijnt in dit geval dus ten onzen koste genomen te worden; doch zoo zij gelukt, dan zouden de Engelschen ons wel-dra hebben ingehaald en overtroffen.

„In het wezen der zaak is de kwestie van een overwigt ter zee slechts, eene kwestie van geld. Het is zowel een finantieel als een militair duel; moeten wij het tot het uiterste voortzetten? Wat wij ook mogen doen, tusschen Engeland en ons zal wat de getalsterkte betreft, steeds een afstand blijven bestaan. De verhouding moge verschillen: zij zal echter zoodanig blijven als Engeland voorzigtig en nuttig zal oordeelen. Daaruit moet voor Engeland zoowel als voor Frankrijk eene dubbele leering ontstaan. Dat Engeland zich verplicht acht voor de handhaving zijner grootheid, tot offeringen zonder wedergade; dat het door geduchte voorbereidselen zelfs de begeerte om zijne rustaan te vallen, in de kiem wil onderdrukken; dat het op zijne hoede wil zijn tegen verrassingen en overrompelingen: dat is eene handelwijze, welke zich zelve regtvaardigt zonder dat het noodig is daarbij valsche alarmkretten te doen hooren, welke een verlicht en vastberaden volk onwaardig zijn. Aan den anderen kant is de gedragslijn, welke wij moeten volgen, juist aangewezen; bij gebrek aan het noodige getal moeten wij het oog houden op de hoedanigheid; het is door de zorg voor de details, het onderrigt der equipages, de keuze der manschappen, dat men moet trachten de kansen gelijk te maken. Men moet er zich op toeleggen dat elk schip een keurschip worde, waarop slechts kundige en ervaren manschappen geplaatst zijn; ziedaar het doel, dat men moet trachten te bereiken.

— De *Progrès* van *Lyon* meldt het volgende verschrikkelijk drama, dat te *Pont-en-Rayons* heeft plaats gehad.

„Het was acht ure geslagen, toen de heer *B. Reynaud*, gewezen ontvanger der registratie, zijne woning, gelegen te *Claris*, gemeente *Pont-en-Rayons*, bereikte, na eerst een paar pistolen te *St. Marcelin* te hebben gekocht, welke hij door den wapenmaker had doen laden. Na zijne rotting en paraplu tegen een boom geplaatst te hebben, naderde hij zijne woning, terwijl hij door de vensters bespiedde wat er binnen gebeurde.

„De heer *Lobines*, ontvanger der registratie, was in gesprek met *Mw. Gardinale*, dochter van den heer *Reynaud*. Deze laatste trad binnen, met een pistool in elke hand en legde op den heer *Lobines* aan, zeggende: Indien gij een stap verzet, zijt gij dood. Schrijf wat ik u zal voorzeggen: Ik ben een eerlooze verleider, ik heb een achtbare familie in oneer gebragt, enz. — Nooit zal ik eene dergelijke lafhartigheid teekenen, werd hem geantwoord. — Bereid u dan ter dood. De eene pistool is voor u; deze dolk is voor mijne dochter en de tweede pistool voor mij.

„De ontvanger deed hem opmerken, dat, in weerwil de schijn tegen hen was, zij niet schuldig waren; dat hij zoo even was binnengetreten, en juist wilde heengaan, toen de heer *Reynaud* binnentrad. Toen hij zag dat zijne opmerkingen niet aangeno-men werden en de aanvaller in zijne dreigende houding bleef, sprong hij uit een venster ter hoogte van 4 el; doch op hetzelfde oogenblik viel er een schot en hij werd door een kogel in de rechterzijde getroffen; hij viel op den grond, die afheide, en rolde eenige stappen verder; hij had zich in zijn val den pols verstuikt. Toen hij tot bewustzijn kwam, hoorde hij verschrikkelijke kretten, welke eindelijk wegstierven, en daarna een schot.

„Hij riep om hulp en drong het huis binnen. Hij zag *Mw. Gardinale* op den grond liggen; hare ontbloote borst was met vier dolksteken doorboord. Het gerucht van den dood verstikte hare ademhaling. Bij het hooren van het eerste pistoolschot was *Mw. Gardinale* in onmagt gevallen. Haar vader, denkende, dat zijn eerste slagtoffer dood was, verscheurde het kleed zijner dochter en ontblootte hare borst, ten einde haar des te beter te kunnen treffen. Bij den eersten steek, die niet zeer diep was, kreeg *Mw. Gardinale* het bewustzijn terug, wierp zich op de knien, en smeekte:

„Genade, vader! ik ben uwe dochter, genade, in den naam mijner moeder, in den naam van mijn kind. Ik zal heengaan, gij zult mij niet meer zien! ...

„Gij moet sterven! riep de ontarde vader uit.

„Hij wierp zich op nieuw op haar en bragt haar herhaalde wonden in de borst toe. Naarmate zijne woede vermeerderde, des te dieper werden zijne steken; bij den laatsten bleef de dolk tot aan het geveest in hare keel steken. De wonden, welke men aan de handen en armen der ongelukkige opmerkte, waren het bewijs van de wanhopige worsteling, welke zij had doorstaan, en bewezen de pogingen, die zij had aangewend om de steken af te weren. De heer *Lobines* riep bij het gezigt van dit verschrikkelijk schouwspel uit: Die ongelukkige strekte u tot last; gij zijt voldaan!

„Ja, ik ben voldaan; zij strekte mij tot overlast. Ik ben

tevreden, dat ik haar niet meer heb; wat ik gedaan heb, zou ik nog doen; alleen spijt het mij, dat ik u niet gemaakt heb. Ik had gewild, dat men morgen onze drie lijken zou gevonden hebben; want ik gevoel dat ik op het punt ben van te bezwijken...

„Hij had zich inderdaad eene pistoolschot in den mond gelobd, doch den loop der pistool zoodaanig tusschen zijne lippen gedrukt, dat de kracht van de kogel er door verzwakt was. Deze was in zijn hoofd blijven steken, zonder den dood onmiddellijk ten gevolge te hebben. De overheid, van het gebeurde verwittigd, kwam spoedig met drie geneesheeren van *Pont* en vier gendarmes aan. *Reynaud* zat bij het vuur, en raakte bijna de voeten zijner dochter aan.

Té 1 uur 's nachts werd *Reynaud* naar de gendarmerie-cas-serne der kanton-hoofdplaats overgevoerd. Herhaalde malen heeft hij aan de gendarmes verklaard, dat hij geen zins berouw gevoelde over hetgeen hij gedaan had, en dat hij gered was om op nieuw te beginnen.

— Woensdag 11, heeft in de kolomijn, bekend onder den naam van *Duffryn Deep-pit Colliery*, in *Zuid-Wallis*, toebehoorende aan de heeren *Powell & Sons*, eene verschrikkelijke ontploffing plaats gehad, ten gevolge waarvan vele mijnwerkers het leven hebben verloren. Reeds had men, bij het af-zenden van het berigt, dertien lijken te voorschijn gehaald, doch men vreesde, dat meer dan het dubbele van dit cijfer moet zijn omgekomen.

ITALIË.

De dagbladen bevatten eene leger-order des konings, waarin verklaard wordt, dat het leger van *Garibaldi* zich jegens het vaderland verdienstelijk heeft gemaakt, en tevens kennis gegeven wordt, dat dit leger zal worden gereorganiseerd.

Uit *Gaëta* is van den 13den dezer berigt ontvangen, dat de *Sardiniers* den 12den het vuur tegen de vestingwerken der stad hadden geopend.

De *Napelsche* troepen, die buiten *Gaëta* gekampeerd lagen, boden nog steeds krachtigen tegenstand, in weerwil dat bij den tot hunne corpsen behoorenden staf eene toenemende demoralisatie heerscht. Vier generaals, namelijk *Salzano*, *Barbalonga*, *Colonna* en *Palozzi* hebben hun ontslag ingediend, terwijl de generaal *Bertolmi* door koning *Frans* is afgezet.

Het staat er dus met de zaak van koning *Frans* zeer slecht voor. Toch blijft deze bij zijn voornemen om zich tot het uiterste te verdedigen. Hij vertrouwt op de sterkte der vestingwerken, die slechts een klein getal verdedigers noodzakelijk maken, op de dapperheid der hem nog trouw gebleven soldaten en op de toezegging van Frankrijk, dat het elke vijandelijkheid van den zeekant tegen *Gaëta* beletten zal.

De paus heeft een nieuwen verdediger gevonden, die wel niet weder, zooals de *Lamorcierië*, eene hopelooze poging zal doen om de wereldlijke magt van den paus met geweld van wapenen te beschermen, maar die door zijne wel vermedene pen de *Sardinische* regering tracht te verbrijzelen. Wij bedoelen den graaf *de Montalembert*, die aan den *Sardinischen* minister, graaf *de Cavour* eenen brief heeft geschreven, waarin dezen onder meer de volgende verwijtingen naar het hoofd worden geworpen:

„Sedert tien jaren hebt gij, zonder ander voorwendsel dan het regt des sterksten, alle verdragen, alle plegtig aangegane verbindtenissen tusschen *Sardinië* en den h. stoel geschonden. Daarenboven hebt gij den opperherder bij het congres van *Parijs* beklaagd, zijne meeningen gelasterd, zijne handelingen verdraaid, zijne bisschoppen gebannen, zijne uitspraken getrotseerd, zijne grenzen overschreden, zijne staten aangevallen, zijne verdedigers gekerkerd, zijne soldaten gehoord, verpletterd, gebombardeerd; gij bespreekt *Garibaldi*, binnen zes maanden, op het graf der apostelen! En vervolgens zegt gij den katholieken: „Ik ben de vrijheid, en ik reik u de hand.“

„Neen, neen, gij zijt de vrijheid niet, gij zijt niets dan het geweld! Veroordeelt ons niet om er bij te voegen, dat gij de logen zijt! Wij zijn uwe slagtoffers, dit zij zoo, maar wij zullen uwe *dupes* niet zijn. Gij kunt koning- en keizerrijken aan *Sardinië* hechten, maar ik daag u om een eenig eerlijk geweten aan uwe handelingen te verbinden. De gelukkige en noodzakelijke eenstemmigheid van de godsdienst en de vrijheid zal haar muur hebben, maar als dit, helaas! nog lang af is, zal het uwe schuld en uwe eeuwige oneer zijn!“

— De leden van het *Napelsche* koningshuis, die zich thans te *Gaëta* bevinden, zijn zeer talrijk. Bij den 24jarigen koning *Frans II* en zijne gemalin, zuster der keizerin van *Oostenrijk*, bevinden zich toch vijf broeders des konings, van welke de oudste 22, de jongste slechts 3 jaren oud is, drie zusters des konings, 17, 11 en 5 jaren oud, en zijne moeder, de weduwe van *Ferdinand II*. Of er ooms des konings te *Gaëta* zijn, weet men niet met zekerheid; een hunner is te *Florence*, een andere te *London*.

— Het grafschrift op het voor generaal *de Pimodan* in de kerk *Santa Maria de Trastevere* te *Rome* geplaatst gedenkteken luidt als volgt; „Wees mij gegroet, groote ziel! gij, die goddelijk en menschelijk regt verdedigd hebt. Zij, die nog eenig gevoel voor regtschapenheid en gerechtigheid bezitten, zullen u als het offer van roekelooze roovers beweenen, edele menschen noemen u eenen held, de goede katholieken eenen martelaar.“

— De kardinaal *Antonelli* heeft den 4den dezer de navolgende circulaire tot het corps diplomatique gerigt:

„De regering van den Heiligen Stoel heeft onlangs eene klagte ingediend over en geprotesteerd tegen den geweldigen inval welke na dien, welke bereids in de *Romagna* heeft plaats gehad, zich ook uitstrekke op verscheidene andere provincien van den *Pauselijken* Staat, van de zijde eener naburige regering, welke, beheerst door de buitensporige zucht, om hare heerschappij over geheel *Italië*, door middel van de beroving van andere regtmatare vorsten uit te breiden, de uitvoering van haar onregtvaardig plan nog altijd voortzet, waarbij zij elk beginsel, elk regt en elke wet veracht, omdat haar overweldigende geest geen perken duldt.

„Nadat de *Piemontesche* regering zich van de genoemde provincien, namelijk de *Marken*, *Umbrie* en een gedeelte van het tot het erfgoed van *Petrus* behoorend gebied heeft meester gemaakt, door middel van de vijandelijkste gewelddadigheid en een op de wijze van de ergste *piraterie* gevoerden oorlog, voert zij thans den roef op de *Pauselijke* souvereiniteit ten top door middel van een smadelijk, reeds in de vroeger overweldigde gedeelten grondgebied in toepassing gebragt misbruik, daar zij namelijk het zoogenaamde algemeen stemregt exploiteert en zoo doende een regtsgeeldig element in het leven tracht te roepen, waarmede zij ten spijt der regten van anderen, hare aangematigde uitbreiding van grondgebied wil legitimeren. Het is onnoodig, de arglistige en snoode kunstgrepen aan te toonen, met welke het zoo genaamde beroep op de volkstemming voorbereid en in werking gebragt wordt; inderdaad moest datgene, wat men als het gevolg eener vrije uiting van den volkswil waagt aan te prijzen, als het resultaat van eene ware pressie

werden gekarakteriseerd. Dat dit zoo is, is van algemeene bekendheid; overigens is hier geen sprake van opmerkingen en beschouwingen over de wijze waarop die stemming plaats heeft; maar louter van berisping en afkeuring van zulk een misbruik en zulk een abnormaliteit, langs welke weg men een revolutionair en de regten van den regtmatigen soeverein vernietigend beginsel tracht in te voeren.

Welke ook in dit opzicht de zinswijze eener regering moge zijn, welke een bondgenootschap met de revolutie heeft gesloten en haar als een bevorderaar en condottierre dient, zoo vloeit toch voor het beginsel, dat men wil vestigen, de onvoorwaardelijkste veroordeeling voort uit de onveranderlijke wetten der rechtvaardigheid, uit de algemeene grondstellingen van het volkenrecht, uit de regten der maatschappelijke en burgerlijke orde en uit het bewustzijn van alle goed georganiseerde volken. Inderdaad, werd zulk een zonderling beginsel gevestigd, welke soevereiniteit, hoe sterk ook door haar goed recht en lang bestaan, zoude dan voor het gevaar beveiligd zijn, elk oogenblik naar willekeur geschoot en omvergeworpen te worden?

Aan welke verderfelijke onzekerheid zouden voortdurend de regeringen en met haar de geheele burgerlijke maatschappij blootgesteld zijn, onder den invloed van een beginsel, dat volgens zijn aard zoo vruchtbaar is in beroeringen, onlusten en wanordelijkheden, welke geschikt zijn eene algemeene omverwerping van het bestaande ten gevolge te hebben?

Op grond van deze hoogst gewichtige overwegingen, bevindt de Pauselijke regering zich genoopt tegen het misbruik te protesteren, dat van de zijde der overweldigende regering door middel van een zoogenaamd beroep op de stemming der bevolking, ten behoeve der beslissing over het lot van haren soeverein, werd en nog steeds wordt gepleegd, — een misbruik dat gelijk staat met de invoering van een beginsel, hetwelk alle regten en aanspraken van de regtmatig ingestelde soevereiniteiten verkracht, veracht en met voeten treedt, het recht dat als grondslag van plegtige verdragen en internationale overeenkomsten het bestuur der staten regelt, verdraait en omverwerpt, de onveranderlijke en eeuwige leer der rechtvaardigheid tracht ter zijde te stellen, het monsterachtige recht der overweldiging invoert en in de maatschappij de kiem van verderfelijke onlusten en wanordelijkheden legt.

De gevoelens der hoogste afkeuring welke de andere regeringen hebben geuit over de roofzuchtige staatkunde der Piemonthische regeringen en de overweldigende houding, (waarvoor geen naam te vinden is) welke zij zoowel in den Kerkelijken Staat als in andere staten van Italië volhoudt, — laten geen twijfel over of dit laatste protest, waarmede de regering van Zijne Heilichheid thans ter bescherming en verdediging der wereldlijke soevereiniteit van den Roomschen Paus optreedt, tegen de toenemende beleedigende houding, waarmede de overweldiger bij de algeheele volvoering van den gruwelijken en vermetelen inval in de bovengenoemde provincien volhardt, gelijk hij dit bereids in de zich vroeger toegeëigende gedeelten van den Kerkelijken Staat gedaan heeft, — of dit protest, zeggen wij zal door al die regeringen worden goedgekeurd. Met volle recht, koestert men dan ook de zekere verwachting, dat de genoemde regeringen haren essentielen bijstand zullen verleenen aan de billijke vertoogen der regering van Z. Heil., zoowel om het goed recht te verdedigen, dat de regering meent te hebben met den soeverein en de regering van Piëmont verantwoordelijk te stellen voor alle, uit de vijandelijken inval op het gebied van den Heiligen Stoel voortvloeiende gevolgen, als om eene algeheele teruggave dier overweldigde streken te vragen.

In deze overtuiging en in dit vertrouwen verzoekt de ondergeteekende, kardinaal secretaris van staat van Zijne Heilichheid, u deze nota ter kennis uwer regering te brengen.

De aard der zending van den Franschen admiraal *le Barbier de Tinan*, op de reede van Gaëta, die in den laatsten tijd een weinig dubbelzinnig was geworden, is thans bekend. Hij moet zich alleen bepalen om aan de familie van *Frans II* eene wijkplaats aan te bieden, indien deze zich uit Gaëta wil verwijderen, en een bombardement der vesting van de zeezijde te beletten. De tusschenkomst van Frankrijk is dus slechts van menschlievend aard; de admiraal zal geen hindernis in den weg leggen aan de maatregelen, welke de Sardiniërs zullen verneemen te moeten nemen om aan den strijd een einde te maken. Elk oogenblik kan nu ook verwacht worden, dat *Frans II* op het Fransche smaldeel eene wijkplaats zal nemen.

Is de stemming in Napels en Sicilië bijzonder gunstig geweest voor de aanhechting aan Sardinië, niet minder gunstig is ook het resultaat van de volkskeuze in de Romeinsche provincien. In Umbrië waren, blijkens officiële opgaven, 123,011 kiezers ingeschreven; 97,040 hebben voor de aanhechting gestemd, 380 tegen, terwijl 205 stembriefjes van onwaarde waren. In de Marken werden 133,783 stemmen voor en 1213 tegen de inlijving uitgebragt.

Als een opmerkelijk feit deelt men mede, dat juist in deze vroegere pauselijke provincien de bevolking, en vooral de geestelijkheid, zich nog meer dan elders eenstemmig voor de inlijving heeft verklaard. In vele gemeenten trokken de pastoors aan het hoofd hunner gemeentelieden om in de stembus het ja te werpen, dat het wereldlijk gezag van den paus veroordeelde.

Eene correspondentie uit Rome aan den *Morning Post* maakt melding van een nieuwen brief van *Napoleon III* aan den paus. In dat schrijven zouden de gewone betuigingen van eerbied en gehechtheid niet gemist worden. De keizer zegt daarin zelfs, dat hij de gebeurtenissen in Italië afkeurt, maar voegt hieraan toe, dat hij, de verkozene van het algemeen stemrecht, zich niet te weer kan stellen tegen den volkwil in Italië, die zich zoo duidelijk verklaard heeft. De brief eindigt met de verzekering, dat *Napoleon III* steeds waken zal voor de persoonlijke veiligheid des pausen, hetzij te Rome, hetzij op elke andere plaats, waarheen hij zich zou willen begeven. De correspondent van den *Post* leidt hieruit de gevolgtrekken af, dat *Napoleon III* niet onvoorbereid is op het mogelijk vertrek van den paus en zich in zulk eene omstandigheid zeer wel zou weten te schikken.

Verder wordt uit Rome gemeld, dat generaal *de Lamoricière* aan den paus zijn rapport heeft ter hand gesteld betreffende zijne militaire handelingen. In dat rapport heeft de generaal de waarheid onverbloemd gezegd; hij doet daarin de lafheid van sommigen en het verraad van anderen klaar uitkomen. Een gedeelte der Zwitsersche troepen is evenmin door hem gespaard geworden. Nadat de paus het rapport had hooren voorlezen, heeft hij den generaal hartelijk bedankt voor den ijver en de gehechtheid door hem betoond en hem voorgesteld tot de reorganisatie des legers te blijven medewerken. De generaal heeft daarop geantwoord, dat dit onmogelijk was, omdat daartoe geld, manschappen, in één woord, alles ontbrak. De generaal heeft voorts aan den paus den raad gegeven om het kleine leger, dat een zware last is voor de pauselijke schatkist, af te danken en een of twee regementen jonge en dappere soldaten zamen te stellen, die den paus tot garde zouden dienen. Aan dezen raad tracht men gevolg te geven.

Garibaldi heeft, als dictator van Zuid-Italië, weder eenige besluiten genomen, die in het officiële blad van Napels zijn afgekondigd. Krachtens een dier besluiten zal van het verbeurd verklaard vermogen der *Bourbons* eene som van zes miljoen dukaten worden afgenomen om te worden verdeeld onder de slagtoffers van de gebeurtenissen op den 15den Mei 1848. De overwegingen van dat besluit luiden als volgt:

Overwegende, dat op den noodlottigen dag van den 15den Mei 1848 de regering der *Bourbons* de gezworen overeenkomst verbrak, de stad met schrik en bloed vervulde en willekeur en geweld in de plaats van het gezag der wet stelde; — overwegende, dat de regering, uit deze nationale ramp voortgesproten, gedurende twaalf jaren met eene verschrikkelijke volharding land en volk onderdrukte en het heiligdom van de gerechtigheid en van het gezinschond, zoodat achtenswaardige mannen, die het wel meenen met hun vaderland, tot criminele straffen veroordeeld, de gevangenen met slagtoffers opgevuld en zeer vele burgers genoopt werden den staat te verlaten om in Italiaansche of andere landen eene wijkplaats te vinden, die hun gastvrij werd aangeboden; — overwegende, dat de door zulk eene waanzinnige dwingelandij veroorzaakte schade en rampen ontzaglijk groot waren; — overwegende, dat het eene schuld is door de gerechtigheid opgelegd en eener Italiaansche en vrije regering waardig, zoo veel mogelijk vergoeding te geven voor de schade geleden voor de zaak, die thans zegeviert; besluit enz.

Volgens brieven uit Venetië van den 25sten October heerscht daar eene doodelijke kalmte en was in den vorigen nacht, onder bedekking van eene zware mist, nabij al de talrijke bruggen, nevens het manifest der keizers van Oostenrijk, eene proclamatie van het nationaal hoofdcomité aangeplakt, waarin het weldra verschijnen van de driekleurige vlag in de Adriatische zee, als teeken der nadering van *Garibaldi*, wordt afgekondigd. Tot zoo lang, zegt de proclamatie, moeten de inwoners kalm blijven en alle persoonlijke haat en wraakzucht uit hun binnenste verbannen. Dan zullen zij in de ure des gevaars eendragtig en sterk bevonden worden en van de Alpen tot de Guarnero zal de kreet weergalmen: *leve Italië! leve Victor Emanuel! leve Garibaldi!*

DUITSCHLAND.

Onder de hooge kerkprelaten van Duitschland, die aan den paus *Pius IX* het verzoek deden onder de tegenwoordige omstandigheden Rome te verlaten en zijn voorloopig verblijf in Duitschland te nemen, bevond zich ook de aartsbisschop van München, *Freyding*. Op diens schrijven van den 5den Oct. is hem nu van wege den paus een van den 19den Oct. gedateerd antwoord uit Rome toegezonden, waarin de paus voor dit nieuwe bewijs van trouw gehechtheid van Duitschlands katholieken en van de geestelijkheid in het bijzonder aan de kerk en haar thans zoo zwaar bedreigd opperhoofd, in warme woorden zijn dank en zijne vreugde betuigt. De aartsbisschop heeft een herderlijken brief aan de geloovigen in zijne diocesis uitgevaardigd, waarin hij ze tevens tot geregelde betaling van den zoogenaamden Pieterspenning uitnoodigt.

Uit Wesel wordt gemeld, dat voor eenige dagen eene vruchteloze expeditie is gedaan om den beruchten misdadiger *Brinkhoff*, die onlangs ten tweeden male uit de gevangenis was ontsnapt, weder meester te worden. Deze expeditie, uit 40 gendarmes en eenige dienaren van politie bestaande, had zich namelijk in alle stilte naar Alpen, *Brinkhoff's* geboorteplaats, begeven, waar men wist, dat hij zich ophield. Men begon met het aangewezen huis te doorzoeken, en terwijl eenige agenten, met den landraad en den burgemeester aan het hoofd, overgingen tot de huiszoeking, sprong *Brinkhoff* door een venster achter het huis en zette het op den loop. Ofschoon de hem vervolgende beambten aanvankelijk slechts 10 passen van hem af waren en ofschoon *Brinkhoff* bij die gelegenheid zijne nog gezonde hand en een been kwetste, zoodat hij moest hinken, slaagde hij er toch in zijnen vervolgers, die hem tot aan de Bönninghardter heide achter de hiel en zaten, te ontsnappen.

Volgens eene mededeeling der *Thurgauer Zeitung*, bestaat te Constants het plan om voor *Johannes Huss*, die in 1415, en *Hieronymus van Praag*, die in 1416 wegens hunne godsdienstige overtuiging den marteldood ondergingen, een gedenksteen op te rigten.

Met achterstelling van staatkunde en hervormingen houdt ieder zich te Weenen met het proces van *Richter* bezig. Verscheidene weddenscapen over den uitslag zijn reeds aangegaan. De zaak is echter nu voor eenige dagen geschorst, daar de president van het gerechtshof ongesteld is geworden. Men zegt, dat de inspanning bij hem eene hersenontsteking veroorzaakt heeft.

In de ministerraden, die dagelijks gehouden worden, schijnt de overtuiging zich eenigzins te vestigen, dat men niet veel verder komt door den weg te volgen, dien men sedert het keizerlijk besluit van den 20sten Oct. betreden heeft, en dat men dus wat meer concessien zal moeten doen. Men betreurt reeds den spoed, gemaakt met de landstatuten, daar deze het wantrouwen slechts vermeerderd hebben. Ware de bijeenkomst te Warschau niet zoo onvruchtbaar geweest, dan zou men zich dat minder aantrekken, maar nu begrijpt men, dat het zaak is zich in het binnenland eene sterke partij te scheppen, waarop men in tijd van nood kan steunen.

Van de zijde der regering is toegestaan, dat de openbare voorlezingen der professoren aan de universiteit te Pesth voortaan in het Hongaarsch zullen gehouden worden. Diegenen onder de professoren, die de Hongaarsche taal niet magtig zijn, zullen hunne collegiën in het Latijn of in de Deutsche taal geven.

Er begint zich te Triëst ook reeds eene neiging tot aansluiting bij het Italiaansche rijk te openbaren.

In genoemde stad moeten op den 5den dezer ongeregelde hebbende plaats gehad. Een bataljon van de burgerwacht, 1200 man sterk, dat grootendeels bestaat uit boeren uit den omtrek, maar waarover officieren uit de stad het bevel voeren, hebben geweigerd den gevorderden eed af te leggen, uit vrees dat zij in het leger ingelijfd en buiten het land gezonden zouden worden. De kommandant is genoodzaakt geworden de manschappen huiswaarts te zenden en het vaandel naar het stadhuis over te brengen. De bevolking gaf luide hare goedkeuring over het gedrag van de burgerwacht te kennen.

BELGIË.

De te Luik uitkomende dagbladen melden de aankomst daar ter stede van den heer *J. R. Garibaldi*, zoon van generaal *Garibaldi*, die belast is geworden met den aankoop van aanzienlijke hoeveelheden wapenen en andere oorlogsbenodigdheden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

BATAVIA, 4 Januarij. — Gisteren ochtend ten half elf ure kwam de geheele stad in opschudding door een zwarte rookkolom die zich boven het stadhuis verhief, doch die weldra bleek veroorzaakt te zijn door het verbranden van eenige teer op het erf van het Praauwenveer.

De schrik veranderde in vrolijkheid, en de dadelijk toegesnelde brandspuiten maakten even spoedig regtsomkeer. De schade wordt begroot op f 25,13.

Wij vernemen dat de heer *A. Montclar*, wiens proefneming te *Woonpringo* een hoewel gunstig, toen niet volledig resultaat opgeleverd had, dezer dagen zijn systeem op de fabriek *Kapok* in de afdeling Tangerang heeft in werking gebracht, en wel met zoo voldoende gevolg dat de Chinesche eigenaar dier fabriek tot de aanneming daarvan heeft besloten. Ongelukkig is een ook aldaar, ten overstaan eener commissie uit den handel, genomen proeve geheel mislukt, zoodat de heer *Montclar* op het vertrouwen der fabrikanten niet zal kunnen rekenen voor hij deze nederlaag door een beslissende overwinning zal hebben gewroken.

Wij vernemen dat met de *Soembing* gunstige tijdingen van Banjermassing ontvangen zijn.

Bij arrest van 30 Augustus jl., bekrachtigende een vonnis van den Raad van Justitie te Batavia van den 17den Febr. bevorens, heeft het Hoog Gerechtshof beslist, dat een commissair verplicht is tot *decoredere*, al mogt zulks tusschen hem en den commissiegever niet uitdrukkelijk zijn bedongen.

Van drie in deze zaak als getuigen gehoorde Bataviaasche handelaren waren twee een ander gevoelen toegedaan. Het arrest is te vinden in het laatst verschenen nummer van *het Regt in Nederlandsch-Indië* bl. 403.

In hetzelfde nummer van dat Tijdschrift vindt men een belangrijk verslag der regtsgedingen, welke tegen de ontwerpers en uitvoerders der militaire complotten te Djocjocarta en te Samarang, en tegen de van Batavia naar Buitenzorg gedeseerteerde soldaten zijn gevoerd. (*Bat. Handelsblad.*)

Met genoegen kunnen wij en uit genoegzaam zekere bron mededeelen, dat het Oostenrijksche Gouvernement eenige onderscheidingen heeft doen toekomen aan die personen, die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt jegens de wetenschappelijke zending van het Oostenrijksche fregat *Novara*, voor ongeveer twee jaren hier op de reede geankerd.

Als zoodanig zijn benoemd; tot Kommandeur der Orde van *Franz Jozeph*: de Kolonel der Genie W. S. von Schierbrandt; tot Ridders derzelfde Orde.

G. Wassink, destijds President van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

E. Netscher, destijds Lid en

J. Munnich, destijds Bibliothekaris van voormeld Genootschap.

Voorts tot Ridder der Orde van de IJzeren Kroon:

A. H. W. Baron de Kock, destijds Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië.

Nog is aan Dr. Fr. Junghuhn en Dr. P. Bleeker, de hooge en zeldzame onderscheiding te beurt gevallen tot kandidaten te worden benoemd, om bij de eerste vakature op te treden, als Leden van de Groote Keizerlijke Akademie van Wetenschappen te Weenen.

Enige meerdere benoemingen moeten zijn geschied, waarvan wij echter niet volkomen zijn ingelicht.

Eindelijk kunnen wij mededeelen, dat het eerste deel van de Wetenschappelijke Reis om de wereld door de *Novara*, bewerkt door Dr. Schertzer, lid der commissie ter Keizerlijke Drukkerij te Weenen, bereids is afgedrukt in de Hoogduitsche en de Engelsche taal, terwijl eene Hollandsche vertaling het licht zal zien bij de uitgevers Kemink en Zoon te Utrecht.

De Kommandant van het Oost-Indisch leger heeft den 9den dezer eene dagorder uitgevaardigd, waaruit wij het volgende mededeelen.

Ten behoeve van de schepelingen en militairen, die ten gevolge van bekomen wonden als anderzins bij de 1e. en 2e. Bonische expeditiën onbekwaam zijn geworden voor de dienst, zijn bij het Militair Departement achtereenvolgens ontvangen de navolgende sommen:

Van den majoor der Infanterie van het Nederlandsche leger A. W. P. Weitzel, als opbrengst van een door dien hoofdofficier geschreven werk over de 3de Balische expeditie..... f 400.—

Van den heer W. L. Ritter, als opbrengst van een door dien heer vervaardigd gelegenheidsgedicht. 777.15

Van den Kommandant der 1e. militaire afdeling op Java, als opbrengst van een in den Schouwburg te Batavia door de militaire tooneellisten aldaar gegeven liefhebberij voorstelling..... " 471.—

Totaal..... f 1648.15

welke gelden, na (om de verdeling tot eene ronde som te brengen) met f 25.85 gesuppleerd en alzoo gebragt te zijn tot een bedrag van f 1674.— zijn verdeeld als volgt: — enz.

Uit dien verdelingstaal blijkt, dat 5 zeelieden, 2 Europeische en 9 Inlandsche militairen een gedeelte dier gelden hebben bekomen en wel, 2 Europ. en 5 Amboin. militairen ieder f 108.—, 3 zeelieden ieder f 162.— en 4 Inlandsche militairen elk f 54.—. De dagorder eindigt met de volgende woorden: "Met een waar gevoel van erkentelijkheid voor de milde gevers, hetgeen gewis door een ieder zal worden gedeeld, wordt het vorenstaande ter kennis gebragt van het leger."

Heden morgen is hier ter stede door iemand een *val-schen gulden* gezien, waarvan de kleur zeer goed met den echten overeenkomt, maar het randschrift is eenigzins onduidelijk en het borstbeeld niet in alles juist. Echter is hij zóó goed nagemaakt, dat men er zich, vooral des avonds, ligtelijk in kan vergissen. Wij maken hiervan melding, om iedereen te waarschuwen op zijne hoede te zijn.

Naar men ons mededeelt, is door de indische regering aan Abdoel Rachman bin Pangeran Sjarif Hamit Alkadri, inlandschen ceremoniemeester te Batavia, eene zending naar Bandjermassing opgedragen, ten doel hebbende, om in overleg met den kommandant en chef der expeditie de noodige maatregelen te beramen en ten uitvoer te leggen, om den opstand aldaar, zoo mogelijk zonder meer bloedverlies, te beëindigen. Van harte hopen wij, dat de zending, uit vernuchtheid aan ons gouvernement, eerlijk en trouw onze belangen daar zal behartigen, en een einde helpen maken aan den heilloozen opstand, die reeds zooveel menschenlevens heeft gekost.

Ons is geworden aflevering III—VI van deel XXII (5de serie deel II) van het *Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*. Als gewoonlijk bevat ook dit deel verschillende belangrijke stukken, van sommige waarvan wij het zeer betreuren, voor de overname in ons blad niet geschikt te

zijn, uithoofde der uitgebreidheid, gelijk b. v. het geval is met de „Inleiding tot de Geologie van Sumatra's Westkust, door P. van Dijk, (met eene kaart), de Ontginbare kolenlagen in de Ommelanden van Benkoelen, door denzelfden,“ (met twee kaarten). „Over de nieuwste vorderingen der Landbouwscheikunde, door D. W. Rost van Tonningen,“ enz. enz. Verder treffen we hierin nog eenige bijdragen over de vischfauna van sommige eilanden aan, door den vroegeren president des Genootschaps en redacteur des Tijdschrifts Dr. P. Bleeker, een zeer lezenswaardige „Reisbeschrijving naar de Zuidwest- en Noordoost-kust van Nieuw-Guinea, door H. von Rosenberg, en meer anderen. De heer Krajenbrink is ijverig bezig met het verzamelen van bibiet van spikerriet, en 't schijnt, dat zijn plan, medewerking vindt. In 't belang van velen hopen wij, dat de ijverige industrieel zijn oogmerk volkomen bereike.

De vlugtige en onvolledige schets van den inhoud moge voldoende zijn, om eenig denkbeeld te geven van de waarde aan dit deel te hechten, en iets medehelpen, om dit Tijdschrift meer te doen lezen, dan thans nog het geval is.

Het gouvernement is voor de vereeniging der Nat. Ver. met het Bat. Gen. van K. en W., en acht die niet alleen wenschelijk, maar zegt dat het „na expiratie des termijns, waarover subsidie verleend is deze slechts voor een enkel wetenschappelijk ligchaam zal verlengen, om welke te behouden de genootschappen zich dus onderling zullen behooren te verstaan.”

Een wensch aan de Vereeniging kunnen wij niet onderdrukken, nl. om uit de in het Tijdschrift opgenomen notulen der Bestuursvergaderingen weg te laten al wat het publiek, 'twelk het Tijdschrift leest, geen belang kan inboezemen, waartoe wij o. a. brengen alle mogelijke officiële, officiële en partikuliere brieven, ten geleide van intekeninglijsten, handelende over kontributiën. enz. enz. Wij gelooven, dat het Tijdschrift bij deze bekorting winnen zou. (J. B.)

SOERABAJA. — Op den 1sten Januarij heeft te Sidho-Ardjo bij de viering van het Nieuwjaar, een tiggeregevecht plaats gehad, hetwelk een groot getal toeschouwers uit die afdeeling derwaarts had gelokt.

Eene uitzondering mag het genoemd worden dat, wijl men meestal niet dan met groote moeite, door prikken met scherpe werktuigen of branden van stroo achter het hok, den tijger kan noodzaken dit te verlaten, hier een „finke koningstijger“ bij het openen van zijn beperkt verblijf al aanstonds te voorschijn kwam en na eerst eene verkenning van het terrein te hebben gemaakt zijnen tegenstander de karbonw, onder de oogen durfde zien.

Een paar malen hadden hevige aanvallen plaats, waarbij de karbouw door den tijger werd besprongen en duchtige wonden van diens klauwen ontving, aan den hals en achterpoot, welke aanvallen door den karbouw met weede werden beantwoord, doch veelal hare uitwerking misten, aangezien deze door eene achterwaartsche rigting der hoorens, zijnen vijand niet kon opvatten en alzoo zijne verdediging zich bepaalde om den tijger die bij iederen wederaanval op den grond uitgestrekt ging liggen, met den kop door drukken als het ware te verbrijzelen.

Voor het Garnizoen en Gedetineerden te Willem I worden dagelijks (gemiddeld) elf volwassen koebeesten geslagt, waarbij nog 2 stuks voor de kettinggangers en verdere ingezetenen kunnen gerekend worden; dus per jaar alleen voor die plaats 4,745 stuks koebeesten. Wanneer men nu voor de andere garnizoenen in de 2de milit. afdeeling, als: Samarang, Solo, Djocja, Kedong-Kebo, Tjilatjap, Ngawie enz. gezamentlijk nog vier maal zooveel behoeft, dan verkrijgt men het enorme getal van 23,725 stuks, zonder dat hierbij begrepen zijn het benodigde slagtvee voor de inlandsche bevolking, en de gewone sterfgevallen van dat vee nog buiten berekening blijft. Heeft de 1ste en 3de afdeeling gezamentlijk maar zooveel benodigd als de 2de afdeeling alleen, dan stijgt dat cijfer op p. m. 47,450 stuks koebeesten, per jaar alleenlijk voor Java; zal dat zonder groot nadeel voor de teelt zoo kunnen voortgaan?

Aan de ronde tafel te..... kwam onder anderen ter sprake, dat men geloofde dat er bij het opperbestuur werd over gedacht, om, nadat in Nederland een uniform porto van vijf cents zal tot stand zijn gekomen, ook voor Indie het porto zoodanig te regelen, dat dit voor den vervolg niet meer zal in den weg staan, om brief- en daardoor gedachtenwisseling te vermeederen, terwijl men daarmede in verband ook eene dagelijksche postcommunicatie zou organiseren en de gemakken van remises per postwissel en postzegels ter frankering der brieven, aan Indie zou deelachtig maken.

Wij hechten aan tafelpraatjes niet veel waarde doch houden ons ten volle overtuigd dat die hervormingen nuttig, noodzakelijk en billijk zouden zijn.

Zijn wij goed ingelicht, dan is reeds voor acht à negen jaren een onderzoek van Gouvernementswege ingesteld naar de hoog noodige hervormingen desaan gaande en daarover, door den tegenwoordigen directeur der posten een hoogst volledig uitgewerkt rapport ingediend; zoo nu nog meer tijd moet verstrijken alvorens de wenken daarin gegeven worden opgevolgd, dan laat het zich aanzien dat door veranderde tijdsomstandigheden een nieuw voorstel zal dienen te worden gedaan, ten minste zullen reeds verscheidene punten daarin toen behandeld naar de tegenwoordige nieuwe behoeften moeten worden gewijzigd.

Onwillekeuring welt bij ons de bedenking op, dat als de behandeling der spoorwegenzaak in Indie dienselfden loop moet volgen, onze achterkleinkinderen daarvan niets meer zullen zien en op het oogblik dat de goede wil ter uitvoering er zijn zal, bij de met eene ondenkbare snelheid aanwinnende kennis der toepassing van bekende krachten, de wetenschap zulke vorderingen zal hebben gemaakt dat de spoorwegen zoo als ze nu bestaan, dan verouderd en in onbruik zullen zijn en vervangen door een nieuw, wie kan het zeggen welk middel van versnelde gemeenschap.

Jongstleden maandag, den 7den dezer des morgens ongeveer te 9 ure, is in de kampong Majangan te Passeroean door onvoorzigtigheid brand ontstaan in eene javaansche woning nabij het pakhuis van den heer Modderman. De wind wakkerde de vlammen aan, en ondanks de ijverige pogingen van het brandspuitwezen, bijgestaan door de schutterij, en in tegenwoordigheid van den resident, gelukte het niet den brand voor des middags te één ure meester te worden. Het pakhuis van den heer Modderman dreigde tot twee malen door de vlammen te worden aangetast, maar is met groote inspanning gespaard gebleven, zoodat alleen de suiker door nat worden een weinig is beschadigd. Men zegt dat ongeveer 200 bamboezen woningen en 30 steenen huizen, aan inlanders behorende, zijn vernield, en dat er javaansche handelaren zijn, die door dezen brand meer dan f 5000.— aan eigendommen en contanten hebben verloren. (Oostpost.)

Woensdag avond, omstreeks 11 uren, is de zeilenmaker van het Nederlandsche schip Cornelia, kapt. J. A. Wit, terwijl hij van het ter reede liggende schip Californie naar boord te-

rugkeerde, verdronken en zijn alle pogingen om hem, niettegenstaande het onstuimige weder te redden, onmogelijk geweest. Het lijk is Vrijdag middag gevonden.

Het overmatig gebruik van sterken drank schijnt hier de oorzaak van zijn dood te zijn. De raadgevingen van de manschappen aan boord der Californie, om liever dien nacht aan boord te blijven, beantwoorde hij met beschimpingen en godslasteringen, tegen het slechte weder.

Dezer dagen zijn bij den Madura wal, twee prauwen zoodanig tegen elkander aangekomen, dat 4 Madurezen over boord geslagen en verdronken zijn. Den volgende dag zijn er twee lijken opgevischt.

Te Pasoeroean is dezer dagen een enorme groote krokodil, levend gevangen en bestemd om naar een der diergaarden in Holland, te worden overgebracht. (Soerab. Court.)

Uit de afdeeling Modjokerto, wordt medegedeeld dat in den avond van den 4den dezer maand het onweder is ingeslagen in eene kampong in het district Kedoong Redjo, bij welke gelegenheid eene Vrouw, met haar huiswerk bezig in hare keuken door het onweder werd gedood.

Men deelt ons mede van Toeban dat op den 31sten December 11. is afgebrand eene schuur, behoorende tot de tabaks-onderneming te Djatierogo, bij welke gelegenheid eene hoeveelheden van 30,000 ponden tabak is verongelukt. De oorzaak van dezen brand wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven.

Uit de afdeeling Lamongan wordt medegedeeld dat in het district Lengkir op den 23sten December 11. een inwoner der dessa Lemaklang, onder zijnen veldarbeid door den bliksem is gedood.

Van Grisse wordt gemeld dat in den nacht van den 4den dezer maand onderscheidene kampongs veel door den hoogen waterstand hebben geleden.

Uit de afdeeling Sidajoe wordt berigt dat op den 27sten December 11. op de hoogte der dessa Belimbing eene met padie en rijst beladene prauw tjemplon door lekkaadje in gevaar van zinken verkeerde.

Door de spoedig aangebragte hulp der politie heeft men er in mogen slagen om de zeven opvarenden dezer prauw, zoodmede de lading in veiligheid te brengen. (Soerab. Nieuwsbode.)

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 10den tot en met den 17den Januarij 1861.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. Sech Sultan Bin Achmat Marsoekie.

3 vn. schroeven, 32 pik. staal, 2 kn. assen, 2 kn. pajongs, 1000 ps. bezems en 12 pik. ghie, Gaspert & Co.

131 ks. cognac, 25 ks. champagne, 10 kn. likeur, 35 kn. wijn, en 2 kn. klokken, Jacobson & Co.

242 ks. cognac, 175 pik. damar, 500 pik. rijst, 1200 ks. zeep, 8 kn. maders, 8 st. wielen, 27 kn. papier, 4 kn. Eau de cologne, 47 pak. bezems, 2 kn. miso, 35 pik. ijzer, 30 pik. lood, 14 kn. agar agar, 200 kn. thee, 2 kn. koffertjes, 100 stellen stalen pannen, 11 pik. medicijnen, 9 kn. en 1 pak lijnwaden en andere diverse goederen, Order.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
Januarij 10	Ned. Ind.	Bark	Alnoor.....	Sech Sultan Bin Moh. Marsoekie...	Batavia.	5 Januarij.
10	"	Brik	Lina.....	J. W. Steevensz.....	Singapore.	3
11	Frans.	Schip	Suzanna.....	Boucard.....	"	5
11	Ned. Ind.	Stoomschip	Koningin der Nederlanden....	E. Lewis.....	Soerabaja.	10
12	Ned.	Schip	Louise.....	P. Buijs.....	Batavia.	7
13	"	Bark	Maria Adolfsa.....	A. Blom.....	"	9
13	Ned.	Schip	Sophia Koningin der Nederlanden.	L. Klein.....	"	19
16	Ned. Ind.	Stoomschip	Macasser.....	W. A. J. Kuller.....	Soerabaja.	15
16	"	Bark	Djadul Hair.....	Sech Achmat Bin Mohamat Basbaj.	Batavia.	9
16	"	"	Esperanza.....	Tjoa Tjang Haij.....	Tagal.	14

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Januarij 12	Ned. Ind.	Stoomschip	Koningin der Nederlanden.....	E. Lewis.....	Batavia.
13	Ned.	Schoener	Marianne.....	H. P. Gronbeck.....	Soerabaja.
16	Ned. Ind.	Schip	Maria Henriette.....	J. Winter.....	Batavia.
17	"	Bark	Alnoor.....	Sech Sultan Bin Moh. Marsoekie...	Grissee en Soerabaja.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned.	Schip	Anna en Elize.....	428	C. J. Jaski.....	Soerabaja.....	Mc. Neill & Co.
"	Bark	Cornelis Anthonie.....	340	B. J. Reijnders.....	Nederland.....	v.d. Broek & Veeckens.
"	"	Anthonie Geertuida.....	367	S. de Boer.....	Nederland.....	Dorrepaal & Co.
"	"	Minister Torbecke.....	299	C. van Duijn.....	Nederland.....	Jacobson & Co.
"	Schip	Onderkerk aan den Amstel..	383	K. J. Swart.....	Nederland.....	Mc. Neill & Co.
"	Bark	Marinus Willem.....	347	P. van Duijn.....	Nederland.....	B. Kopersmit & Co.
"	Schip	Louise.....	396	P. Buijs.....	Nederland.....	C. Damnitz & Co.
"	Bark	Maria Adolfsa.....	347	A. Blom.....	"	Dorrepaal & Co.
"	Schip	Sophia Koningin der Nederl.	392	L. Klein.....	"	Jacobson & Co.
Hamb.	"	Neckar.....	162	F. A. G. Brolin.....	"	Mc. Neill & Co.
Frans.	Bark	Suzanna.....	1104	F. Boucard.....	"	Dorrepaal & Co.
Ned. Ind.	"	Sara Eleonora.....	285	D. Schuijmer.....	Batavia.....	Gezagvoerder.
"	Schoener	Hong-An.....	92	Liem Kwik Soej.....	"	"
"	"	Bientang Toedjoe.....	704	Tan Tjin Gie.....	"	"
"	Brik	Lina.....	1284	J. W. Steevensz.....	Padang.....	"
"	Bark	Esperanza.....	1494	Tjoa Tjang Hai.....	"	"
"	"	Djadul Hair.....	94	Sech Achmat Bin Basbaj.....	"	"

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweer, enz.
	uur.	morg.	midd.	av.	morg.	mg.	midd.	av.	
Jan. 1861.	6	9	8	10	6	9	8	10	
11	23 ³	28 ⁰	29 ⁸	26 ²	ZW	ZZO	W	ZZO	regen 0.00992.
12	24 ⁰	29 ⁹	30 ⁹	25 ⁷	W	NW	WNW	NW	
13	23 ⁸	31 ²	31 ⁶	25 ⁴	W	NW	O	ZO	onweder.
14	23 ⁸	29 ²	31 ⁷	25 ⁶	ZZW	W	WNW	ZW	onweder.
15	25 ⁰	30 ⁷	33 ⁰	25 ²	W	ZZO	ZO	W	0.0203 regen en onweder.
16	24 ⁸	29 ¹	29 ⁴	25 ¹	NW	ZW	NNW	NW	0.00165 regen.
17	23 ³	29 ²	28 ²	25 ³	WNW	NW	ZZO	W	

N. B. Thermometer naar CELCIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegende storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver voor de wet

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.